"ПЪТИЩА И МОСТОВЕ" ЕООД

Ф И Н А Н С О В

О Т Ч Е Т

2 0 16 ГОДИНА

гр. Варна

Съдържание

	Страница
Доклад на независимия одитор	**-**
Отчет за всеобхватния доход	**3**
Отчет за финансовото състояние	**4**
Отчет за паричните потоци	**6**
Отчет за промените в собствения капитал	**7**
Приложения към финансовия отчет	**8**

„ГЕТИ ОДИТ 99" ООД
Одиторско дружество

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До СОБСТВЕНИКА НА КАПИТАЛА
на „ПЪТИЩА И МОСТОВЕ" ЕООД
гр. Варна

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на „Пътища и мостове" ЕООД („Дружеството"), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2016 г. и отчета за всеобхватния доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.
По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2016 г. и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет". Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.
Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.
Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС), издадени на 29.11.2016 г./утвърдени от нейния Управителен съвет на 29.11.2016 г. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.
Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството
На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.
При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.
Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

ГЕТИ ОДИТ 99 ООД
Одиторско дружество

Жечка Димитрова Симеонова
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

ул. Тодор Икономов № 15
гр. Варна

29 юни 2017 година

ЕИК: 813029821

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
за годината, завършваща на 31 декември 2016 година

	Приложение	2016 BGN`000	2015 BGN`000
Приходи	3	19 529	41 966
Други доходи	4	1 658	445
Промени в запасите от готова продукция и незавършено производство		(435)	(170)
Разходи за суровини и материали	5	(6 424)	(11 252)
Разходи за външни услуги	6	(5 501)	(18 958)
Разходи за персонала	7	(3 045)	(3 451)
Разходи за амортизация	14,15,16	(1 865)	(2 807)
Обезценка на активи	8	(312)	(153)
Други разходи	9	(973)	(1 479)
Балансова стойност на продадените стоки		(2 345)	(3 049)
Печалба от оперативна дейност		287	1 092
Финансови приходи	10	182	109
Финансови разходи	11	(255)	(462)
Финансови (разходи)/приходи, нетно		(73)	(353)
Печалба преди данъчно облагане		214	739
Разходи за данъци	12	(14)	(90)
Печалба за периода		200	649
Друг всеобхватен доход:			
Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата			
Последващи оценки на пенсионни планове с дефиниран доход		38	(21)
Друг всеобхватен доход за периода	13	38	(21)
Общо всеобхватен доход за периода		238	628

24 март 2017 г.

Управител:
инж. Росен Колелиев

Регистриран одитор:
ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО Варна Рег. № 137 ГЕТИ ОДИТ 99 ООД
29 ноември 2017 г.

Гл. счетоводител (съставител):
Снежана Калова

ЕИК: 813029821

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
към 31 декември 2016 година

АКТИВИ	Приложение	31.12.2016 BGN`000	31.12.2015 BGN`000
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	14	24,470	25,161
Инвестиционни имоти	15	2,459	2,560
Нематериални активи	16	31	27
Инвестиции в дъщерни дружества	17	3	3
Инвестиции в асоциирани и съвместни дружества	18	279	279
Финансови активи на разположение за продажба	19	9	9
Дългосрочни вземания	20	33	164
		27,284	28,203
Текущи активи			
Материални запаси	21	3,913	5,572
Вземания от свързани лица	22	3,817	8,461
Търговски и други вземания	23	1,569	3,720
Парични средства и парични еквиваленти	24	221	98
		9,520	17,851
ОБЩО АКТИВИ		36,804	46,054
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Регистриран капитал		7,188	7,188
Резерви		18,760	18,111
Натрупана печалба/(загуба)		217	628
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ	25	26,165	25,927
ПАСИВИ			
Нетекущи задължения			
Задължения по финансов лизинг	26	644	1,010
Отсрочени данъчни пасиви	27	548	534
Безвъзмездни средства предоставени от държавата	28	1,201	1,272
Задължения към персонала при пенсиониране	29	210	226
Други дългосрочни задължения	30	142	4
Провизии	36.1	97	69
		2,842	3,115

ЕИК: 813029821

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
към 31 декември 2016 година
(продължение)

АКТИВИ	Приложение	31.12.2016 BGN`000	31.12.2015 BGN`000
Текущи задължения			
Краткосрочни заеми	31	650	1,744
Краткосрочна част на задължения по финансов лизинг	26	505	490
Задължения към свързани лица	32	4,911	6,195
Търговски и други задължения	33	1,129	7,334
Задължения към персонала и осигурители	34	325	397
Данъчни задължения	35	277	852
		7,797	17,012
ОБЩО ПАСИВИ		10,639	20,127
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		36,804	46,054

24 март 2017 г.

Управител:
инж. Росен Колелиев

Гл. счетоводител (съставител):
Снежана Калова

Регистриран одитор:
ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО Варна Рег. № 137 ГЕТИ ОДИТ 99 ООД
29 юни 2017 г.

Приложенията, представени на страници от 8 до 108, са неразделна част от този финансов отчет

ЕИК: 813027821

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за годината, завършваща на 31 декември 2016 година

	Приложение	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления от клиенти и други дебитори		26,493	50,325
Плащания на доставчици и други кредитори		(18,867)	(36,567)
Плащания свързани с персонала		(3,465)	(3,617)
Възстановени/(платени) данъци върху печалбата		48	(34)
Възстановени/(платени) данъци, без данък върху печалбата		(1,522)	(2,354)
Постъпили/(платени) лихви, комисионни		(52)	(104)
Концесионно възнаграждение		(105)	(14)
Други постъпления/(плащания)		(153)	(396)
Нетни парични потоци от оперативна дейност		2,377	7,239
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Плащания за придобиване на имоти, машини и съоръжения		(627)	(1,061)
Плащания за придобиване на нематериални активи		(4)	(5)
Предоставени заеми		(147)	(2,697)
Възстановени предоставени заеми		91	1 371
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения		7	209
Постъпления от дивиденти		120	8
Получени лихви			12
Нетни парични потоци използвани в инвестиционна дейност		(560)	(2,163)
Парични потоци от финансова дейност			
Получени заеми		9,662	,920
Погасени заеми		(10,639)	(4,749)
Плащания по договори за финансов лизинг		(603)	(1,040)
Платени лихви, такси, комисионни и други		(113)	(211)
Нетни парични потоци използвани във финансова дейност		(1,693)	(5,080)
Нетно увеличение/(намаление) на наличностите през годината		124	(4)
Нетен ефект от промяна на валутните курсове		(1)	(6)
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари		98	108
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	24	221	98

24 март 2017 г.

Управител: инж. Росен Колелиев

Гл. счетоводител (съставител): Снежана Калова

Регистриран одитор:

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО Варна Рег. № 137 ГЕТИ ОДИТ 99 ООД

29 МАРТ 2017 г.

Приложенията, представени на страници от 8 до 108, са неразделна част от този финансов отчет

ЕИК: 813029821

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
за годината, завършваща на 31 декември 2016 година

	Капитал	Други резерви	Натрупана печалба	Общо собствен капитал
Салдо на 01 януари 2015 година	7,188	17,468	643	25,299
Промени в собствения капитал за 2015 година				
Разпределение на печалбата		643	(643)	
Общо всеобхватен доход за периода, в т.ч.:			628	628
- печалба за периода			649	649
- друг всеобхватен доход за периода			(21)	(21)
Салдо на 31 декември 2015 година	7,188	18,111	628	25,927
Салдо на 01 януари 2016 година	7,188	18,111	628	25,927
Промени в собствения капитал за 2016 година				
Разпределение на печалбата		649	(649)	
Общо всеобхватен доход за периода, в т.ч.:			238	238
- печалба за периода			200	200
- друг всеобхватен доход за периода			38	38
Салдо на 31 декември 2016 година	7,188	18,760	217	26,165

24 март 2017 г.

Управител: инж. Росен Колелиев

Гл. счетоводител (съставител): Снежана Калова

Регистриран одитор: ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО Варна Рег. № 137 ГЕТИ ОДИТ 99 ООД
29 юни 2017 г.

Приложенията, представени на страници от 8 до 108, са неразделна част от този финансов отчет

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

"Пътища и мостове" ЕООД е еднолично дружество с ограничена отговорност, учредено в РБългария, с последно вписване в Търговския регистър по ф.д. № 3334/1993 г. на Варненски окръжен съд. Дружеството е със седалище и адрес на управление: гр. Варна, ул. „Д–р Пюскюлиев" № 3.

1.1. Собственост и управление

Участието в дружествения капитал на „Пътища и мостове" ЕООД към 31.12.2016 г. е разпределено както следва:

"Пътища и пътни съоръжения" АД **100 %**

Дружеството се представлява и управлява от инж. Росен Иванов Колелиев.

1.2. Предмет на дейност

Предметът на дейност на "Пътища и мостове" ЕООД, гр. Варна, включва следните видове операции и сделки: строителство, реконструкция, ремонт и поддържане на пътища и пътни съоръжения, градски комуникации и инфраструктурите около тях, проектна, инженерингова и търговска дейност, производство на инертни материали, производство на бетон и вибропресовани цветни и сиви бетонови изделия, услуги с всички видове строителна и друга техника, превоз на материали.

1.3. Структура на дружеството

„Пътища и мостове" ЕООД е част от икономическа група и притежава:

- 60 % от капитала на "ПГС" ООД - гр. Варна;
- 50 % от капитала на "БРЛ" ООД - гр. София;
- 50 % от капитала на „Си холд" ООД гр. Варна
- 23,96 % от капитала на "Пътища и мостове - ПРО" ООД - гр. Провадия;
- 20 % от капитала на "Пътно поддържане Велико Търново" ООД - с. Леденик, обл. Велико Търново;

- 20 % от капитала на „Добрич 2011" ООД - гр. Добрич;
- 1 % от капитала на "Транзитна зона" АД - гр. Варна.

„Пътища и мостове" ЕООД няма разкрити клонове и представителства.

1.4. Финансови отчети

Настоящият финансов отчет е индивидуален за предприятието. Той обхваща информация за текущия и предходния отчетен период – 2016 и 2015 г.

1.5. Общи финансови показатели за последните 5 години

(хил.лв.)

Отчет за всеобхватния доход	**2012 г.**	**2013 г.**	**2014 г.**	**2015 г.**	**2016 г.**
Приходи и други доходи	30,358	30,825	36,340	42,411	21,187
Разходи от оперативна дейност	(29,191)	(29,342)	(35,019)	(41,319)	(20,900)
Печалба от оперативна дейност	1,167	1,483	1,321	1,092	287
Финансови приходи	196	19	85	109	182
Финансови разходи	(876)	(852)	(702)	(462)	(255)
Печалба преди данъчно облагане	487	650	704	739	214
Печалба за периода	417	671	637	649	200

(хил.лв.)

Отчет за финансовото състояние	**2012 г.**	**2013г.**	**2014 г.**	**2015 г.**	**2016 г.**
Активи	49,886	47,660	49,162	46,054	36,804
Пасиви	25,899	23,004	23,863	20,127	10,639
Собствен капитал	23,987	24,656	25,299	25,927	26,165

1.6. Ефектите от финансовата криза през 2016 г. и предприетите мерки от дружеството за намаляване на влиянието й

През 2016 г. негативно влияние върху икономическата обстановка в страната оказва световната икономическа и финансова криза. Секторът, в който основно оперира дружеството е динамичен, бързо развиващ се и е уязвим на наблюдаваните отрицателни фактори и явления. Въпреки това, отчитайки общите тенденции на стопанската среда в страната ръководството внимателно текущо следи събитията, които настъпват по отношение на производствените сектори, които имат връзка с дейността на дружеството, и предприема серия от мерки в посока актуализиране и адаптиране към новите условия на политиката си по управление на финансовите и бизнес рисковете, а именно:

- търсене на нови възможности и максимално използване на съществуващите производствени мощности и пазарите на дружеството;
- оптимизиране броя на персонала и повишаване на ефективността на труда;
- текущ контрол и оптимизиране на структурата на разходите;
- пренасочване на разполагаемите ресурси основно към инвестиции в имоти, машини и съоръжения.

Целта на ръководството е да се осигури разумно запазване на обемите на дейността и показателите на дружеството.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на "Пътища и мостове" ЕООД е изготвен в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството и всички Международни стандарти за финансово отчитане (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансово отчитане и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянен комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2016 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз /ЕК/.

Дружеството прилага всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, създадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са уместни за неговата дейност.

За текущата финансова година са влезли в сила нови и/или ревизирани стандарти и разяснения, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО. Приетите от Комисията на Европейския съюз нови или ревизирани стандарти и/или тълкувания, за които най-късната дата за прилагане съгласно регламентите на комисията е датата, на която започва първата финансова година след 31 декември 2015 година, са следните:

- Изменение на МСС 1 "Представяне на финансови отчети" – Инициатива за оповестяване (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 - приет от ЕК). Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока на съставителите на финансови отчети, когато е необходимо те да прилагат преценка за същественост на определена информация и нейното представяне при изготвянето на финансовите отчети, т.е. за включването или не на дадена информация, подход на представяне в отчета за финансовото състояние и в отчета за всеобхватния доход - агрегиране или самостоятелно представяне, подход на подредба на пояснителните приложения, както и представянето на някои специфични статии в отчетите;
- Изменения на различни стандарти Подобрения на МСФО (цикъл 2012-2014), произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 5 "Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности", МСФО 7 "Финансови инструменти: оповестяване", МСС 19 "Доходи на наети лица" и МСС 34 "Междинно финансово отчитане") основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (измененията са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 - приети от ЕК).
- Изменения на МСФО 10 "Консолидирани финансови отчети", МСФО 12 "Оповестяване на дялове в други предприятия" и МСС 28 "Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия": Прилагане на изключението за консолидация (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 - приет от ЕК). Тази промяна възниква във връзка с уточненията относно възможността за освобождаване от консолидация – основно за: 1) дали едно инвестиционно дружество следва да отчита едно дъщерно дружество по справедлива стойност когато дъщерното дружество предоставя инвестиционни услуги на

трети лица; 2) взаимодействието между промените за инвестиционни дружества и освобождаването от необходимостта за изготвяне на консолидиран финансов отчет според МСФО 10 Консолидирани финансови отчети; 3) дали едно не-инвестиционно дружество трябва да разгръща отчитането по справедлива стойност на свои съвместни или асоциирани дружества, които са инвестиционни дружества;

- Изменение на МСС 16 "Имоти, машини и съоръжения" и МСС 38 "Нематериални активи" - Изясняване на допустимите методи за амортизация (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 - приет от ЕК). Това разяснение уточнява, че методът за амортизация на един актив на база съотношение спрямо очакваните приходи, в чието генериране той участва, не се приема за подходящ амортизационен метод за измерването на ползите, които се консумират от използването този актив (освен в много редки случаи, по изключение);

- Изменение на МСС 16 "Имоти, машини и съоръжения" и МСС 41 "Земеделие" - Земеделие: растения - носители (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 - приет от ЕК). Тази промяна въвежда подхода за оценяване и отчитане на плододайни насаждения (растения) на принципа на имотите, машините и съоръженията (ИМС) по реда на МСС 16 "Имоти, машини и съоръжения", а не съгласно МСС 41 "Земеделие" (по цена на придобиване и с възможност за прилагане на модела на преоценената стойност, след навлизане в плододайна възраст), тъй като тяхното участие в селскостопанското производство е сходно с тяхното (ИМС) в индустриалното производство;

- Изменение на МСС 27 "Консолидирани и Индивидуални финансови отчети" - Метод на собствения капитал в самостоятелните финансови отчети (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 - приет от ЕК). С тази промяна е възстановена опцията в МСС 27 "Консолидирани и Индивидуални финансови отчети" за оценяване и отчитането по метода на собствения капитал на инвестициите в дъщерни, асоциирани и съвместни дружества в самостоятелните финансови отчети;

- Изменение на МСФО 11 "Съвместни предприятия" - Счетоводно отчитане на придобиване на участия в съвместна дейност (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 - приет от ЕК). Това допълнение основно уточнява, че при придобиването от страна на инвеститор на дялове в съвместна дейност, която по съдържание представлява бизнес, следва да се прилагат изискванията и правилата на МСФО 3 "Бизнес комбинации";

Към датата на издаване за одобряване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2016 г., няколко нови стандарта и разяснения, както и променени стандарти и разяснения, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството:

- МСФО 9 "Финансови инструменти" (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 - приет от ЕК. Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти. Крайното му предназначение е да замести изцяло МСС 39 "Финансови инструменти: признаване и оценяване". Проектът на подмяната с новия стандарт е преминал през три фази: фаза 1 Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви; фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането и фаза 3 Методология на определяне на обезценката. МСФО 9 установява нови принципи, правила и критерии за класификация, оценка и отписване на финансовите активи и пасиви, вкл. хибридните договори. Също така са подобрени изискванията към структурата, съдържанието и подхода на представяне на оповестяванията по хеджирането. Допълнително, въведена е опцията отчитането на промените в справедливата стойност на собствените дългове, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, но в частта, дължаща се на промени в качеството на собствената кредитоспособност на дружеството, да се представя в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Предприятия, прилагащи МСС 39, ще могат да приемат като политика тази опция, а също така, те ще могат да продължат да прилагат изискванията за счетоводното отчитане на хеджиране на справедлива стойност на лихвена експозиция според изискванията на МСС 39, дори и след като МСФО 9 влезе в сила.;
- МСФО 15 "Приходи от договори с клиенти" (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г. - приет от ЕК). Този стандарт е изцяло нов стандарт. Той въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информация относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с контрагенти. Стандартът ще замени действащите до този момент стандарти свързани с признаването на приходи, основно МСС 18 "Приходи" и МСС 11 "Договори за строителство". Водещият принцип на новия стандарт е в създаването на модел от стъпки, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им. Стандартът допуска както пълно ретроспективно приложение, така и

модифицирано ретроспективно приложение, от началото на текущия отчетен период, с определени оповестявания за предходните периоди;

- МСФО 7 (променен) "Финансови инструменти: Оповестяване" – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 "Финансови инструменти" (в сила за годишни периоди от 01 януари 2018 г. - не е приет от ЕК). Тази промяна е свързана с въвеждане на облекчение относно необходимостта от преизчисление на сравнителните финансови отчети и възможността за предоставяне на модифицирани оповестявания при преминаването от МСС 39 "Финансови инструменти: признаване и оценяване" към МСФО 9 "Финансови инструменти" (когато това се случи) според датата на прилагане на стандарта от дружеството и дали то избира опцията да преизчисли предходни периоди;

- МСФО 14 "Разчети за регулаторни отсрочени сметки" (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г. - ЕК реши да не започва процеса по утвърждаване на този междинен стандарт и да чака окончателния му вариант). Този стандарт е нов и служи като междинен стандарт, приложим само за предприятия, които ще преминават към МСФО като отчетна рамка за първи път, с действие до приключването на проекта за нов всеобхватен стандарт, който ще адресира такъв тип регулирани дейности. Не се прилага от предприятия вече преминали към МСФО.

- МСФО 16 "Лизинги" (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г. - не е приет от ЕК). Този стандарт е с изцяло променена концепция. Той въвежда принципи за признаване, измерване и представяне на лизинги с цел да осигури по-достоверно и адекватно представяне на тези сделки както за лизингополучателя, така и за лизингодателя. Стандартът ще замени действащия до този момент МСС 17 "Лизинг". Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно третиране на лизингите при лизингополучателите - за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца ще се признава актив „право на ползване", който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита задължението по тези договори. Това е и съществената промяна в отчетната практика. При лизингодателите не би имало съществени промени и те биха продължили да отчитат лизингите по подобието на стария стандарт – като оперативни и финансови.Доколкото новият стандарт дава по-цялостна концепция, по-подробен анализ на

условията на договорите им следва да се направи и от тяхна страна и е възможно и при тях да настъпят основания за прекласификация на лизинговите сделки.;

- Изменения на МСФО 10 "Консолидирани финансови отчети" и МСС 28 "Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия" - Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие - отложени за неопределено време. Тази промяна възниква във връзка непоследователност между изискванията и правилата на МСФО 10 "Консолидирани финансови отчети" и на МСС 28 "Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия" (ревизиран 2011 г.) в случаите на транзакции от инвеститор към негово асоциирано или съвместно дружество. С нея основно се пояснява, че при транзакциите, които по съдържание са продажба или вноска на съвкупност от активи, но не са цялостен бизнес – печалбата или загубата се признава частично само до размера на дела на несвързаните инвеститори, а в случаите, когато транзакциите по същество са продажба или вноска на активи, които са бизнес по смисъла на МСФО 3 "Бизнес комбинации" – печалбата или загубата се признава изцяло;

- Изменения на МСС 7 "Отчет за паричните потоци" - относно инициатива за оповестявания (в сила за годишни периоди, започващи на или след от 1 януари 2017 г. – не е приет от ЕК). Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока към информацията предоставяна на ползвателите на финансовите отчети, които да могат да подобрят разбирането си за ликвидността и финансовите операции на дружеството;

- Изменения на МСС 12 "Данъци върху дохода" – относно признаването на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби (в сила за годишни периоди, започващи на или след от 1 януари 2017 г. - не са приети от ЕК);

- Разяснение на МСФО 15 "Приходи от договори с клиенти" – в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г. - не са приети от ЕК – МСФО 15 "Приходи от договори с клиенти" заменя МСС 18 "Приходи" и МСС 11 "Договори за строителство" и свързаните с тях разяснения и въвежда нов модел за признаване на приходите на базата на контрол; изясняват се някои изисквания и се предвиждат допълнителни междинни облекчения за фирмите, които прилагат новия стандарт; тези допълнения не променят заложените принципи на стандарта, а разясняват как тези принципи да бъдат приложени;

- Промени в МСФО 2 "Плащане на базата на акции" - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г. - не са приети от ЕК – разяснява как да се осчетоводят

определени видове разплащания на базата на акции; тези промени касаят ефекта от условията на придобиване и непридобиване върху определяне на паричните разплащания на базата на акции, промяна в сроковете и условията на плащанията, която засяга класифицирането на транзакцията от сделка, уредена в брой, на сделка, уредена с инструменти на собствения капитал;

- Промени в МСФО 4: Прилагане на МСФО 9 "Финансови инструменти" с МСФО 4 "Застрахователни договори" - не са приети от ЕК - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г. – дават се насоки за представянето на временните счетоводни резултати от различието в датата на влизане в сила на МСФО 9 "Финансови инструменти" и предстоящия стандарт за застрахователни договори; допуска се лицата, чиято основна дейност е свързана със застраховане, да не спазват изискванията на МСФО 9 "Финансови инструменти" до 2021 г. – т.нар. временно изключение; разрешава се на всички издатели на застрахователни полици да признават в други общи приходи, независимо печалба или загуба, резултата, който би възникнал при прилагането на МСФО 9 "Финансови инструменти" преди влизането в сила на новия стандарт за застрахователни договори;
- Изменения на различни стандарти (цикъл 2014-2016) "Подобрения в МСФО" - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017 г. и 1 януари 2018 г. – не са приети от ЕК;
- КРМСФО Разяснение 22 "Сделки с чуждестранна валута и авансови възнаграждения" - в сила за годишни периоди от 1 януари 2018 г.- не са приети от ЕК - определят се изискванията за това какъв валутен курс да се използва при предварителни разплащания в чужда валута;
- Промени в МСС 40 "Инвестиционни имоти" - Трансфери на инвестиционни имоти - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г. – не са приети от ЕК - поправка изяснява трансфера от и към инвестиционни имоти; промяната в предназначението на даден имот трябва да бъде съпроводена с доказателства; Съветът по МСС потвърждава, че промяна в намеренията за използване на даден имот не е достатъчна причина за неговия трансфер.

Дружеството не прилага с по-ранна дата нови стандарти, промени в стандартите и разясненията, за които е дадена такава възможност в регламентите на Комисията.

Настоящият финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена, модифициран в определени случаи с преоценката на някои активи и пасиви по тяхната справедлива или друга стойност, както това е посочено на съответните места.

Приложението на МСФО изисква от ръководството да приложи някои приблизителни счетоводни оценки и предположения при изготвяне на годишния финансов отчет и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те са извършени на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към датата на изготвянето на финансовия отчет. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия финансов отчет.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), тъй като го приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

2.2. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

Когато дружеството прилага счетоводна политика със задна дата или прави преизчисление със задна дата на статии в своите финансови отчети, или когато прекласифицира статии в своите финансови отчети то изготвя и представя като компонент на пълния комплект на финансовите отчети и отчет за финансовото състояние към началото на най-ранния сравнителен период.

2.3. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционална и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев. От 01.01.1999 г. по силата на въведения в България валутен борд българският лев е с фиксиран курс към еврото в съотношение BGN 1.95583 : EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във

функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) в момента на възникването им.

2.4. Приходи

Приходите в дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от дружеството и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвени данъци (данък върху добавената стойност) и предоставени отстъпки и рабати.

Приходи се признават както следва:

При продажбите на стоки и продукция приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността на стоките преминават у купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към края на отчетния период, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването й.

Приходите от наеми се признават на линеен принцип за периода на наема.

При продажби на изплащане, приходът се признава на датата на продажбата.

Приход от дивиденти се признава когато е установено правото да се получи плащането.

Приходите от дивиденти в дялове и ценни книжа се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) като финансови приходи.

Финансовите приходи се представят отделно в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) и се състоят от: приходи от лихви, положителни курсови разлики, приходи от операции с финансови активи и приходи от участия.

Основните приходи на дружеството са от строителна дейност.

Дружеството приема, че резултатът от договорите за строителство може да бъде предвиден надеждно.

Съгласно МСС 11 „Договори за строителство", приходите и разходите по договорите за строителна дейност се признават за текущи, чрез съпоставяне етапа на изпълнение на договорната дейност спрямо края на отчетния период.

Договорите за строителство, сключени от дружеството, са основно договори на база твърда цена. Няма договори, които обхващат няколко актива. Строителството на всеки актив се третира като отделен договор за строителство, съгласно МСС 11 „Договори за строителство". Няма група от договори, които се третират като един договор за строителна дейност. Признаването на приходите и разходите става чрез отнасяне към етап на завършване на договора по метода „дял на завършено строителство". Приходите по договора съответстват на разходите по договора, направени на етапа на завършването. Това води до отразяване на разходи, приходи и печалба, които могат да се отнесат към частта от завършената работа, съгласно подписан Протокол образец 19.

В случаите, когато предприятието е направило разходи по договор, които се отнасят за бъдещи дейности на договора, същите се признават като актив при условие, че е вероятно те да бъдат възстановени. Подобни разходи представляват сума, дължима от клиента и се класифицират като незавършени работи по договора (незавършено строителство).

2.5. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, и до степента, до която това не би довело за признаване на активи/пасиви, които не отговарят на определенията за такива съгласно МСФО.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се представят отделно в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) и се състоят от: разходи от лихви, отрицателни курсови разлики, разходи от операции с финансови активи и други финансови разходи.

Банковите такси се третират като финансов разход.

2.6. Разходи по заеми

Разходите по заеми, които могат пряко да се отнасят към придобиването, строителството или производството на един актив, се включват в стойността на този актив. Такива разходи по заеми се капитализират като част от себестойността на актива, когато съществува вероятност те да доведат до бъдещи икономически изгоди за предприятието и разходите могат надеждно да се оценят. Другите разходи по заеми се признават като разход в периода, през който са извършени.

Отговарящ на условията актив е актив, който непременно изисква значителен период от време, за да стане готов за предвижданата му употреба или продажба.

В степента, в която се заемат средства специално с цел получаване на един отговарящ на условията актив, размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират по този актив, следва да се определи, като от действителните разходи, извършени по тези заеми през периода, се извади всякакъв инвестиционен доход от временното инвестиране на средствата от тези заеми.

В степента, в която средствата са заети общо и са използвани с цел получаване на един отговарящ на условията актив, размерът на разходите за заеми, които могат да се капитализират, следва да се определи чрез прилагане на коефициент на капитализация към разходите по този актив. Коефициентът на капитализация следва да е среднопретеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите, извършени специално с цел придобиане на един отговарящ на условията актив. Размерът на разходите по заеми, които са капитализирани през един период, не следва да превишава размера на разходите по заеми, извършени през този период.

Капитализирането на разходите по заеми като част от стойността на един отговарящ на условията актив започва, когато са изпълнени следните условия: извършват се разходите за актива, извършват се разходите по заеми и в ход са дейности, които са необходими за подготвяне на актива за предвижданата му употреба или продажба.

Капитализацията на разходите по заеми следва да се преустанови за удължените периоди, през които е прекъснато активното подобрение.

2.7. Имоти, машини и съоръжения

При първоначалното придобиване имотите, машините и съоръженията се отчитат по себестойност (цена на придобиване), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние.

Имотите, машините и съоръженията се оценяват по цена на придобиване, намалена с размера на начислената амортизация и натрупаната загуба от обезценка /МСС 16– Имоти, машини и съоръжения/ - препоръчителен подход.

Последващите разходи се прибавят към балансовата стойност на актива или се отчитат като отделен актив, само когато се очаква, че Дружеството ще получи бъдещи икономически изгоди свързани с употребата на този актив и когато отчетната стойност на последващите разходи може да бъде достоверно определена. Всички други разходи за поддръжка и ремонт се отразяват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) в периода, в който са извършени.

Стойностният праг на същественост за предприятието, под който материалните активи, независимо от факта, че са дълготрайни, се отчитат като текущ разход при придобиването им е 500 лв.

Амортизацията се начислява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на имотите, машините и съоръженията. Амортизационната сума на всеки актив се определя след приспадане на остатъчната стойност на актива. Дружеството е определило нулева остатъчна стойност на активите в употреба. Амортизацията се отчита от момента, когато имотите, машините и съоръженията са готови и въведени в експлоатация. Амортизирането на актива се преустановява на по-ранната от датата, на която активът е класифициран като държан за продажба, съгласно МСФО 5 и датата, на която активът е отписан. Амортизацията не се преустановява когато активът е в престой или се извади от активна употреба, освен ако активът е изцяло амортизиран. Допуска се амортизационното отчисление да бъде нула, когато няма производство. Земята и разходите за придобиване на имоти, машини и съоръжения не се амортизират.

Дружеството прилага и така наречената "отделна амортизация на единични компоненти", което изисква да изчислява отделно амортизацията на делимите компоненти на определена единица, които компоненти имат различен полезен живот или различна степен на потребление на икономически ползи. Всеки отделен компонент със значителна стойност спрямо общата стойност на актива, към който той се отнася, се амортизира отделно.

В амортизационния план се водят и напълно амортизирани активи до момента на прекратяване на тяхната употреба.

Амортизационната политика се спазва най-малко през един отчетен период. Предприятието преразглежда амортизационната си политика към началото на всеки отчетен период.

Амортизациите на имотите, машините и съоръженията се начисляват като се прилага линеен метод. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е както следва:

Сгради	- 25 години
Съоръжения	- от 10 до 25 години
Машини и оборудване	- от 2 до 25 години
Транспортни средства	- от 4 до 10 години
Офис обзавеждане и други активи	- от 2 до 10 години

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните активи се преразглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Имотите, машините и съоръженията се отписват от финансовия отчет, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на "имоти, машини и съоръжения" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, като печалба/загуба от продажба на нетекущи активи на реда „Други доходи" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода). Частта от преоценъчния резерв, отнасяща се за продадения актив, се прехвърля директно към неразпределена печалба.

Балансовите стойности на имотите, машините и съоръженията подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че

балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се намалява до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и съоръженията е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност в употреба. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода), освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв, освен ако тя не надхвърля неговия размер, и превишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода).

2.8. Биологични активи

Дружеството признава биологичен актив, когато и само когато:

а) предприятието контролира актива в резултат от предишни събития;

б) вероятно е предприятието да получи бъдещи икономически ползи, свързани с актива, и

в) справедливата стойност или себестойността на актива може да бъде надеждно определена.

Биологичните активи се оценяват по цена на придобиване /себестойност/, намалена с размера на начислената амортизация, като се прилага МСС 16 Имоти, машини и съоръжения. В състава им се включват трайни насаждения.

Амортизацията се начислява в отчета за всеобхватния доход на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на биологичните активи. Амортизационната сума на всеки актив се определя след приспадане на остатъчната стойност на актива. Дружеството е определило нулева остатъчна стойност на активите в употреба. Амортизацията се отчита от момента, когато биологичните активи са готови и въведени в експлоатация. Амортизирането на актива се преустановява на датата, на която активът е отписан. Амортизацията не се преустановява когато активът е в престой или се извади от активна употреба, освен ако активът е изцяло амортизиран.

В амортизационния план се водят и напълно амортизирани активи до момента на прекратяване на тяхната употреба.

Амортизационната политика се спазва най-малко през един отчетен период. Усреднениият полезен живот е както следва:

Трайни насаждения - 6 години

Определените срокове на полезен живот на билогичните активи се преразглеждат от ръководството на дружеството в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Биологичните активи се отписват от финансовия отчет, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на биологични активи се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, като печалба/загуба от продажба на нетекущи активи на реда „Други доходи" в отчета за всеобхватния доход.

2.9. Нематериални активи

При първоначално придобиване нематериалните активи се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена и всички разходи по доставката и инсталирането им. Разходите за обучение на персонала за работа с програмните продукти, както и административните и други общи разходи не се включват в първоначалната оценка.

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот от 2 до 7 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода).

Стойностният праг на същественост за предприятието, под който нематериалните активи, независимо от факта, че са дълготрайни, се отчитат като текущ разход при придобиването им, е 500 лв.

Нематериалните активи се отписват от годишния финансов отчет когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на "нематериалните активи" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, като печалба/загуба от продажба на нетекущи активи на реда „Други доходи" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода).

2.10. Инвестиционни имоти

Дружеството класифицира имотите според предполагаемото им предназначение като:

- Ползвани за дейността имоти – отчитат се като имоти, машини и съоръжения по реда на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения;
- Имоти за продажба – отчитат се като материални запаси по реда на МСС 2 Материални запаси;
- Инвестиционни имоти – отчитат се като дългосрочни финансови активи по реда на МСС 40 Инвестиционни имоти.

При промяна на предназначението на имота, всеки един може да бъде прекласифициран в друг, като при отчитането се прилагат правилата на съответните счетоводни стандарти.

Инвестиционните имоти са имоти, държани с цел получаване на приходи от отдаване под наем или за увеличение стойността на капитала, или и за двете.

Първоначалната оценка на инвестиционните имоти се извършва по историческа цена. Последващото им оценяване се извършва по модела "цена на придобиване", прилагайки препоръчителния подход в МСС 16 – Имоти, машини и съоръжения, съгласно МСС 40 – Инвестиционни имоти.

Последващите разходи, свързани с инвестиционните имоти се капитализират /увеличават стойността им/ само в случай, че водят до увеличаване на икономическата изгода от използването на съответния актив, за който са извършени. Всички останали последващи разходи под формата на ремонт и др. се отчитат като текущи.

Амортизациите на инвестиционните имоти се начисляват като се прилага линеен метод. Земята не се амортизира. Полезният живот на инвестиционните имоти е както следва:

Сгради - 25 години

Инвестиционните имоти се отписват от годишния финансов отчет, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на "инвестиционните имоти" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, като печалба/загуба от продажба на нетекущи активи на реда „Други доходи" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода).

Трансфер от и към инвестиционни имоти се прави, когато има промяна в употребата на даден имот. Прехвърлянията между инвестиционни имоти, ползвани от собственика имоти, и материални запаси не променят балансовата сума на прехвърляния имот и не променят цената на придобиване на този имот за целите на оценяването или оповестяването.

2.11. Инвестиции в дъщерни дружества

Дългосрочните инвестиции в дъщерни дружества са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност) намалена с натрупаните загуби от обезценка. Цената на придобиване представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията.

Притежаваните от дружеството инвестиции в дъщерни дружества подлежат на преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) (Приложение 2.28).

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни дружества се прилага "датата на сключване" на сделката.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от инвестициите. Печалбата (загубата) от продажбата им се представя съответно към „финансови приходи" или „финансови разходи" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода).

2.12. Инвестиции в асоциирани дружества

Дългосрочните инвестиции в асоциирани дружества са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност) намалена с натрупаните загуби от обезценка. Цената на придобиване представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията.

Притежаваните от дружеството инвестиции в асоциирани дружества подлежат на преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) (Приложение 2.28)

При покупка и продажба на инвестиции в асоциирани дружества се прилага "датата на сключване" на сделката.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от инвестициите. Печалбата (загубата) от продажбата им се представя във „финансови приходи (разходи)" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода).

Когато предприятието стане част от група и е инвеститор в асоциирано предприятие, инвестицията в асоциираното предприятие се отчита в консолидирания финансов отчет по метода на собствения капитал.

Инвестициите в асоциирани дружества се отчита в консолидирания финансов отчет по метода на собствения капитал.

2.13. Финансови активи на разположение за продажба

Инвестициите (финансовите активи) на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, представляващи акции и дялове от капитала на други дружества (малцинствено участие).

Първоначално оценяване

Първоначално инвестициите (финансови активи) на разположение за продажба се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията – (финансовия актив) (Приложение 2.25).

Последващо оценяване

Притежаваните от дружеството инвестиции, представляващи малцинствено участие в други дружества, които не се търгуват на активен пазар и за тях няма котировки на пазарни цени се оценяват и представят по себестойност (Приложение 2.25).

Приходите от дивиденти, свързани с дългосрочните инвестиции (финансови активи), представляващи акции в други дружества (малцинствено участие) се признават като текущи приходи и представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статията „финансови приходи".

Всички покупки и продажби на инвестиции (финансови активи) на разположение за продажба се признават на "датата на търгуване" на сделката, т.е. датата, на която дружеството се ангажира да закупи или продаде актива.

Притежаваните финансови активи на разположение за продажба се преглеждат към всяка дата на всеки отчетен период и при установяване на условия за обезценка, същата се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия "финансови разходи".

При установяване на условия за обезценка, същата се определя като разлика между балансовата стойност и възстановимата стойност на инвестицията и се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.14. Инвестиции в съвместни дружества

Съвместното дружество е предприятие, в което две или повече страни имат съвместен контрол.

Съвместното предприятие има следните характеристики:

- страните са обвързани с договорно споразумение;
- договорното споразумение предоставя на две или повече от тези страни съвместен контрол върху предприятието.

Дългосрочните инвестиции в съвместни дружества са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност) намалена с натрупаните загуби от обезценка. Цената на придобиване представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията.

Притежаваните от дружеството инвестиции в съвместни дружества подлежат на преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) (Приложение 2.28).

При покупка и продажба на инвестиции в съвместни дружества се прилага "датата на сключване" на сделката.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от инвестициите. Печалбата (загубата) от продажбата им се представя в „приходи (разходи) от операции с финансови активи" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода).

Когато предприятието е част от група и е инвеститор в съвместно предприятие, инвестицията в съвместното предприятие се отчита в консолидирания финансов отчет по метода на собствения капитал.

2.15. Материални запаси

Материалните запаси са текущи (краткотрайни) материални активи под формата на:

- материали, придобити главно чрез покупка и предназначени основно за влагане в производствения процес с цел произвеждане на продукция или услуги, или са обект на преки продажби, когато това се прецени от предприятието;
- продукция, създадена в резултат на производствен процес и предназначена за продажба;
- стоки, придобити главно чрез покупка и предназначени за продажба;
- незавършено производство, представляващо съвкупност от разходи, от които се очаква да се произведе продукция.

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността и нетната реализуема стойност. Разликата се отчита като други текущи разходи за дейността.

Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до тяхното настоящо местоположение и състояние.

Разходите за закупуване на материалните запаси съставляват покупната цена, митните сборове и други данъци (различни от тези, които впоследствие предприятието може да си

възстановява от данъчните органи), транспортните разходи и други, които могат директно да се отнесат към придобиването на завършените стоки, материалите и услугите. Търговските отстъпки, рабати и други подобни компоненти се приспадат при определяне на покупната стойност.

Разходите за преработка включват преки разходи и систематично начислявани постоянни и променливи общопроизводствени разходи.

Оценяването при изписването на стоково-материалните запаси се извършва чрез прилагането на метода средно претеглена цена.

В края на отчетния период стоково-материалните запаси се оценяват по по-ниската от нетната реализируема стойност и цената на придобиване.

Нетната реализуема стойност е равна на очакваната продажна цена, при нормално протичане на дейността, намалена с пряко свързаните с продажбата разходи.

Себестойността на продукцията включва преки разходи, постоянни общопроизводствени разходи и променливи общопроизводствени разходи.

В състава на преките разходи се включват разходите за материали, механизация и транспорт, външни услуги, амортицации, възнаграждения и осигуровки.

В състава на постоянните общопроизводствени разходи се включват разходите за амортизации, наеми, застраховки, възнаграждения и осигуровки и други.

В състава на променливите общопроизводствени разходи се включват разходите за ел.енергия, вода, газ, основни и спомагателни материали.

Разпределението на общопроизводствените разходи се извършва на базата на преките разходи за съответния вид продукция.

Изграждането на жилищни обекти се третира като създаване на продукция, съгласно МСС 2 "Материални запаси", а отчитането на продажбите е в съответствие с МСС 18 „Приходи".

Себестойност при предоставяне на услуги

Дотолкова, доколкото при предоставянето на услуги се ползват материални запаси, то те се включват в себестойността на услугите. Себестойността се състои главно от разходите за труд и другите разходи за персонала, зает в предоставянето на услугата, включително служителите, изпълняващи надзорна дейност, и съответната част от общите разходи за тях.

Трудът и други разходи, свързани с продажбите и общия административен персонал, не се включват, а се признават за разходи в периода, в който са възникнали.

При продажба на материални запаси, балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат. Сумата на всяка обезценка на материални запаси до нетната им реализуема стойност, както и всички загуби от материални запаси се признават като разходи за периода на обезценката или на възникването на загубите. Сумата на евентуалното обратно възстановяване на стойността на обезценката на материалните запаси, възникнала в резултат на увеличението на нетната реализуема стойност, се признава като намаляване на сумата на признатите разходи за материални запаси през периода, през който възстановяването е възникнало.

Някои материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например материални запаси, които се използват като компонент на създадените от самото дружество собствени имоти, машини и съоръжения. Материални запаси, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение полезния живот на актива.

Материалните запаси се отписват, когато от тях не се очакват бъдещи стопански изгоди или при продажба. Печалбите или загубите от продажби на материални запаси се определя чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на материалните запаси към датата на продажба. Печалбите или загубите от продажби на материални запаси се посочват както следва:

- нетно, като печалба/загуба от продажба на материали на реда „Други доходи" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода).
- приходи от продажба на стоки, продукция на реда „Приходи" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода).

2.16. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни, трудносъбираеми и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока

несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентна коректива сметка за всеки вид вземане на реда „обезценка на активи" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) (Приложение 2.28).

2.17. Предоставени заеми

Всички заеми се отчитат по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) като финансови приходи (лихви) или финансови разходи през периода на амортизация, или когато вземанията се погасят, отпишат или редуцират.
Лихвоносните заеми се класифицират като текущи, освен за частта от тях, която ще бъде уредена в срок над 12 месеца от края на отчетния период (Приложение 2.25).

2.18. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти се състоят от парични наличности в каса, парични наличности в банкови сметки и парични наличности по срочни депозити.

Паричните средства се оценяват по тяхната номинална стойност. Паричните средства в чуждестранна валута при закупуване се оценяват по валутния курс на придобиване. Паричните средства в чуждестранна валута към 31 декември на текущата година се оценяват по заключителен курс на БНБ. Курсовите разлики, възникващи при уреждането на парични позиции или при отчитането на парични позиции при курсове, различни от тези, по които са били заведени, се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) като финансови приходи или финансови разходи за периода, в който възникват.

2.19. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. Задълженията в чуждестранна валута се отчитат в левове, като се прилага централният курс на датата на сделката.

Задълженията в чуждестранна валута към 31 декември на текущата година се оценяват по заключителен курс на БНБ.

Като краткосрочни се класифицират задължения, които са:

- без фиксиран падеж;
- с фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа до една година от датата на финансовия отчет;

Като дългосрочни се класифицират задължения, които са с фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа над една година от датата на съставяне на финансовия отчет.

2.20. Получени заеми

Всички заеми се отчитат първоначално по себестойност, която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми. В последствие, лихвоносните заеми, се оценяват по амортизираната стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизираната стойност се изчислява като се вземат предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, включително дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) като финансови приходи или финансови разходи (лихви) през периода на амортизация, или когато задълженията се отпишат или редуцират (Приложение 2.25).

Получените заеми се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.21. Лизинг

Финансов лизинг

Лизингополучател

Лизинг на имоти, машини и съоръжения, при който дружеството реално носи всички рискове и облаги, произтичащи от правото на собственост, се класифицира като финансов лизинг. Всяко лизингово плащане се разпределя между задължението и финансовите разходи, така че лизинговото задължение да намалява с постоянен темп. Лихвените разходи се

включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) като разходи от лихви на база ефективен лихвен процент.

Придобитите по договори за финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива.

Оперативен лизинг

Лизингополучател

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив. Поради това този актив продължава да е включен в състава на имоти, машини и съоръжения като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг.

При отчитането на лизинговите договори се съблюдават изискванията на МСС 17 "Лизинг".

2.22. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в „Пътища и мостове" ЕООД се основават на разпоредбите на Кодекса на труда, на разпоредбите на действащото осигурително законодателство и на Колективен трудов договор.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на дружеството в качеството му на работодател е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО)) в съотношение 60:40 (2015 г.: 60:40).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд

"ТЗПБ", както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от дружеството вноски по планове с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно с и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда и Колективния трудов договор, дружеството в качеството му на работодател в България, е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им – в отчета за всеобхватния доход като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и уреждания се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба, по статия "разходи за персонал", а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на

пенсионни планове с дефинирани доходи". Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет, дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котирани в България, където функционира и самото дружество.

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда и Колективния трудов договор, дружеството в качеството му на работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор, преди пенсиониране, определени видове обезщетения.

2.23. Данъчни задължения

Текущи данъчни задължения са задълженията на дружеството във връзка с прилагането на данъчното законодателство. Същите се представят във финансовия отчет по стойности в съответствие с правилата в данъчните закони.

2.24. Капитал и резерви

Капитал

Капиталът на дружеството е представен по неговата номинална стойност, съгласно съдебното решение за регистрацията му.

Капиталът на дружеството е разпределен в 17,970 дяла с номинална стойност 400 лева всеки един и е напълно внесен (Приложение 25).

Други резерви

Като Други резерви в отчета за финансовото състояние на дружеството се отразявят резервите формирани от разпределението на балансовата печалба на дружеството.

Преоценъчен резерв

Преоценъчен резерв е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имоти, машини и съоръжения и техните справедливи стойности към датата на преоценка.

Преоценъчният резерв се прехвърля в неразпределената печалба периодично през срока на използване на актива. Частта от резерва, която се прехвърля в неразпределената печалба е разликата между начислената амортизация върху преоценената балансова стойност и амортизацията, която би се начислила върху историческата цена на актива.

Общ всеобхватен доход за периода

Общият всеобхватен доход за периода включва печалба/(загубата) за периода и другия всеобхватен доход за периода, нетно от данъка.

В отчета за всеобхватния доход отделно се посочва финансовият резултат от продължаващи и преустановени дейности.

2.25. Финансови инструменти

2.25.1. Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в следните категории: "заеми (кредити) и вземания" и "активи на разположение за продажба". Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

При първоначалното признаване на финансов актив, дружеството ги признава по справедливата им стойност, плюс разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия актив.

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на дружеството, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива. Ако дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то

продължава да признава актива в отчета за финансовото състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Кредитите се оценяват в отчета за финансовото състояние по себестойност. Вземанията се представят и отчитат по стойността на тяхното възникване, намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи.

Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти (Приложения 2.17, 2.16 и 2.18). Лихвеният доход по кредитите се представя като финансов приход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода).

В края на отчетния период дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на кредити и вземанията (Приложение 2.28).

Финансови активи на разположение за продажба

Финансовите активи на разположение за продажба са недеривативни активи, които са придобити с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно те представляват акции или дялове в други дружества, придобити с инвестиционна цел и се включват към нетекущите активи, освен ако намерението на дружеството е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси купувач (Приложение 2.13).

Финансовите активи на разположение за продажба се оценяват първоначално по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване, включени в инвестицията.

Последващата оценка на финансовите активи на разположение за продажба е по цена на придобиване - за дружества от затворен тип, за които е трудно да се намерят данни за аналогови пазарни сделки.

При установяване на последваща трайна обезценка или при продажба на финансови активи на разпложение за продажба, сумата на обезценката се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) като "финансови разходи".

Дивиденти по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение за продажба, се признават и отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода), когато се установи, че дружеството е придобило правото върху тези дивиденти.

Притежаваните финансови активи на разположение за продажба се преглеждат към всяка дата на отчета за финансовото състояние дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че за отделен финансов актив или група активи има обезценка. Те се обезценяват, ако балансовата стойност е по-висока от очакваната им възстановима сума. Сумата на признатата загуба от обезценка е равна на разликата между цената на придобиване, намалена с плащанията и възстановимата им сума, която се приема за равна на сегашната стойност на очакваните прогнозируеми бъдещи парични потоци, дисконтирани по текущ пазарен лихвен процент или чрез нормата на доходност за сходни финансови активи.

2.25.2. Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Дружеството класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. При първоначалното признаване на финансовите пасиви, дружеството ги признава по справедливата им стойност, плюс разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия пасив. След първоначалното признаване дружеството оценява заемите (кредитите) по амортизирана стойност с използването на метода на ефективния лихвен процент (Приложение 2.20 и 2.19).

2.26. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата се определят в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2016 г. е 10 % (2015 г.: 10 %).

Текущите данъчни активи и пасиви са тези вземания или задължения от бюджета, които се отнасят за текущия и предходни периоди и които не са платени/възстановени към края на отчетния период.

Разходът за данък представлява сумата от текущия данък от печалбата, измененията на активите и пасивите по отсрочени данъци и преизчисленията, признати през текущия период на текущи данъци от печалбата за предходни периоди.

Текущият данък от печалбата се представя в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) като разход за данъци за периода, с който се намалява печалбата преди данъчно облагане или се увеличава загубата преди данъчно облагане.

Преизчисленията на текущи данъци от печалбата за предходни периоди, които са признати през текущия период се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) като разход за данъци за текущия период.

Данъчната печалба/загуба е печалбата/загубата за периода, определена съгласно установените от действащото данъчно законодателство правила, на основата на която се определя размерът на дължимите /възстановимите/ данъци. Данъчната печалба/загуба се определя и декларира с годишната данъчна декларация за съответния период.

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми

временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда в края на всеки отчетен период и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени директно в собствения капитал или друга балансова позиция, също се отчитат директно към съответния капиталов компонент или балансовата позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила.

Към 31.12.2016 г. отсрочените данъци върху печалбата са оценени при ставка 10 % (31.12.2015 г.: 10 %). За 2017 г. ставката е непроменена.

2.27. Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата се признават първоначално като доход, когато е налице разумна сигурност, че те ще бъдат получени от дружеството, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията свързани с безвъзмездни средства.

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, свързани с компенсиране на направени разходи, се признават в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, свързани с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, обичайно в размера на призната в разходите амортизация.

При отчитане на получени в предприятието дарения от трети лица се прилагат правилата за отчитане на безвъзмездни средства, предоставени от държавата.

2.28. Значими счетоводни приблизителни оценки и преценки.

Обезценка на имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се преглеждат за наличие на обезценка, когато са налице събития или има промяна в обстоятелствата, подсказващи, че балансовата стойност на активите не е възстановима. За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност надхвърля възстановимата. Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна стойност и стойността в употреба. За да се определи стойността в употреба, активите се групират в най-малките възможни разграничими единици, генериращи парични потоци.

Полезен живот на имоти, машини и съоръжения

Ръководството на дружеството определя очаквания полезен живот и разходи за амортизации, свързани с притежаваните имоти, машини и съоръжения. Тази приблизителна оценка се базира на прожекция на жизнения цикъл на активите. Тя може да се промени в значителна степен в резултат на промени на пазарната среда.

Обезценка на инвестиции в дъщерни предприятия

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции в дъщерни предприятия. Като основни индикатори за обезценка се приемат: значително редуциране на обема (над 25%) или преустановяване дейността на дружеството, в което е инвестирано; отчитане на загуби за по-продължителен период от време (над три години), както и отчитане на отрицателни нетни активи или активи под регистрирания капитал.

Преценките на ръководството за обезценка на инвестициите са направени през призмата на неговите прогнози и намерения относно бъдещите икономически изгоди, които се очаква да бъдат получени от дъщерните дружества, включително търговски и промишлен опит, осигуряване на позиции на български и чуждестранни пазари, очакванията за бъдещи продажби и други.

Обезценка на инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия. Като основни индикатори за обезценка се приемат: значително редуциране на обема (над 25%) или преустановяване дейността на дружеството, в което е инвестирано; отчитане на загуби за по-продължителен период от време (над три години), както и отчитане на отрицателни нетни активи или активи под регистрирания капитал.

Преценките на ръководството за обезценка на инвестициите са направени през призмата на неговите прогнози и намерения относно бъдещите икономически изгоди, които се очаква да бъдат получени от асоциираните дружества, включително търговски и промишлен опит, осигуряване на позиции на български и чуждестранни пазари, очакванията за бъдещи продажби и други.

Обезценка на материални запаси

В края на всяка финансова година дружеството извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материалните запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, дружеството обезценява материалните запаси до нетна реализируема стойност (Приложение 21).

Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави към датата на всеки отчет, на индивидуална база. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) на реда „Обезценка на активи" (Приложение 39).

След 360 дни закъснение вече се счита, че може да има индикатори за обезценка. При преценката на събираемостта на вземанията ръководството прави анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането им, а не само на ниво просрочени индивидуални вземания от контрагента. При установяване на висока

несигурност относно събираемостта на дадено вземане (група вземания) се прави преценка каква част от него (тях) е обезпечена (залог, ипотека, поръчителства, банкова гаранция) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо възможно реализиране на обезпечението или плащане от поръчител). Вземанията или частта от тях, за които са изминали 360 дни и ако ръководството прецени, че съществува несигурност за събирането им се обезценяват на 50 %. Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват на 100 %.

Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране се използват изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор (Приложение 29).

Провизии

Ръководството на Дружеството прави преценка за размера на провизиите за потенциални задължения въз основа на своя опит за сходни по характер условни задължения, като взема под внимание и наличната текуща информация за конкретните задължения.

Провизии за правни искове се признават когато Дружеството има сегашно правно или конструктивно задължение като резултат от минали събития; по-вероятно е да възникнат (отколкото да не възникнат) изходящи парични потоци за погасяване на задължението и когато може надеждно да се определи сумата на самото задължение. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Когато има няколко подобни задължения, вероятността да възникнат изходящи парични потоци за тяхното погасяване се оценява като се взема предвид целия клас от задължения. Провизия се признава дори и в случите, в които вероятността да възникне изходящ паричен поток за дадено задължение в класа е малка.

2.29. Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на дружеството се оценяват и представят и/или само

оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са: а) на повтаряща се база – предоставени заеми и получени банкови заеми и заеми от трети лица, търговски и други вземания и задължения, задължения по финансов лизинг и други б) на неповтаряща се база – нефинансови активи като имоти, машини и съоръжения и инвестиционни имоти.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които дружеството задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

Дружеството прилага различни оценъчни техники, които биха били подходящи спрямо спецификата на съответните условия, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като се стреми да е в максимална степен наличната публично наблюдаема информация и респ. – да минимизира използването на ненаблюдаема информация.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

- Ниво 1 – Котирани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;

- Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котирани цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и
- Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност във финансовите отчети на повтаряема база, дружеството прави преценка към датата на всеки отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

За целите на оповестяванията на справедливата стойност, дружеството е групирало съответните си активи и пасиви на база тяхната същност, основни характеристики и рискове, както и на йерархичното ниво на справедливата стойност.

2.30. Политика по отношение на грешки и промени в счетоводната политика

Дружеството променя счетоводната си политика само когато:

а/ това се изисква от конкретен стандарт или разяснение или

б/ това води до представяне във финансовия отчет на по-надеждна и уместна информация за ефекта от операциите и сделките върху финансовото състояние, резултатите и паричните потоци /промяна на счетоводната политика/.

Промените в счетоводната политика се отразяват с обратна сила, като се коригира началното салдо на неразпределената печалба или друг засегнат елемент от капитала за предходния представен период, както и други сравнителни суми, оповестени през предходния период, така сякаш винаги се е прилагала новоприетата счетоводна политика.

Ефектът от промяна на счетоводна приблизителна оценка се признава перспективно чрез включването му в печалбата и загубата за периода на промяната, ако промяната засяга само този период или за периода на промяната и бъдещи периоди, ако промяната засяга и двата вида. Когато промяната се отнася до елемент от капитал, тя се признава чрез коригиране на балансовата стойност на свързания актив, пасив или компонент от капитала в периода на промяната.

Коригирането на съществени грешки се извършва чрез преизчисляване с обратна сила, като се преизчислят сравнителните суми за представения предходен период, в който е

възникнала грешката. В случай, че грешката е възникнала преди предходния период, се преизчислява началното салдо на активите, пасивите и капитала за този период, така сякаш никога не е възниквала грешка.

При определяне нивото на същественост за третиране на една грешка дружеството изхожда от размера и характера на грешката.

2.31. Политика по отношение на събитията след края на отчетния период

Събитията, които възникват между края на отчетния период и датата, на която финансовия отчет е утвърден за издаване биват коригиращи и некоригиращи.

Коригиращи са тези събития, които доказват условия, съществували към края на отчетния период. При наличие на коригиращи събития, дружеството коригира признатите суми или признава суми, които не са били признати.

Некоригиращи са тези събития, които са показателни за условия, възникнали след края на отчетния период. Некоригиращите събития само се оповестяват, без да се коригират вече признати суми и без да се признават допълнително суми.

Когато се получи информация след края на отчетния период относно условия, които са съществували към датата на отчета, предприятието актуализира с новата информация оповестяванията, които се отнасят до тези условия.

Предложените или декларираните след края на отчетния период дивиденти не се признават като задължение на датата на отчета.

2.32. Дивиденти

Дивидентите се признават като намаление на нетните активи на дружеството и като задължение към неговия собственик в периода, в който възникне правото му да ги получи.

2.33. Свързани лица

Свързано лице е лице или предприятие, което е свързано с предприятието, което изготвя финансовите отчети, наричано отчитащо се предприятие.

а) Лице или близък член на семейството на това лице е свързано с отчитащото се предприятие, ако лицето:

- упражнява контрол или упражнява съвместен контрол върху отчитащото се предприятие;

- упражнява значително влияние върху отчитащото се предприятие; или

- е член на ключов ръководен персонал на отчитащото се предприятие или на предприятието майка на отчитащото се предприятие.

б) Дадено предприятие е свързано с отчитащо се предприятие, ако е изпълнено някое от следните условия:

- Предприятието и отчитащото се предприятие са членове на една и съща група (което означава, че всяко предприятие майка, дъщерно предприятие и друго дъщерно предприятие е свързано с останалите).

- Едно предприятие е асоциирано или съвместно предприятие на другото предприятие (или асоциирано, или съвместно предприятие на член от група, на която другото предприятие е член).

- И двете предприятия са съвместни предприятия на едно и също трето лице.

- Дадено предприятие е съвместно предприятие на трето предприятие и другото предприятие е асоциирано предприятие на третото предприятие.

- Предприятието представлява план за доходи след напускане на работа в полза на наетите лица на отчитащото се предприятие или на предприятие, свързано с отчитащото се предприятие. Ако отчитащото се предприятие само по себе си представлява такъв план, финансиращите работодатели също са свързани с отчитащото се предприятие.

- Предприятието е контролирано или контролирано съвместно от лице, определено в буква а).

- Лице, което упражнява контрол или упражнява съвместен контрол върху отчитащото се предприятие, упражнява значително влияние върху предприятието или е член на ключов ръководен персонал на предприятието (или на предприятието майка).

Сделките между свързани лица, в т.ч. прехвърляне на активи и/или на пасиви между тях, се осъществяват при условията на сделки между несвързани лица.

2.34. Отчет за паричните потоци

Приетата политика за отчитане и представяне на паричните потоци е по прекия метод. Паричните потоци се класифицират като парични потоци от: Оперативна дейност,

Инвестиционна дейност, Финансова дейност, при съблюдаване изискванията на МСС 7 Отчети за паричните потоци.

Инвестиционните и финансовите сделки, които не изискват използването на парични средства, се изключват от отчета за паричните потоци.

Паричните потоци се отчитат на нетна база в случаите когато паричните потоци са в резултат на пера, при които обращаемостта е бърза, тъй като падежите са кратки, като закупуване и продажба на парични еквиваленти, получени и предоставени краткосрочни кредити и други подобни.

За целите на изготвянето на Отчета за паричните потоци :

- Паричните постъпления от клиенти и плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС /20 %/.

- Паричните потоци от лихви, дивиденти и сходни на тях се категоризират като произтичащи от основна, инвестиционна или финансова дейност в зависимост от конкретния случай. Така например, лихвите по получени кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите по предоставени кредити, като постъпления от инвестиционна дейност. Получените дивиденти се включват като постъпления от инвестиционна дейност, а платените дивиденти като плащания за финансова дейност.

- Капитализираните лихви в съответствие с МСС 23 „Разходи по заеми" се представят като плащания за лихви за финансова дейност.

- Паричните потоци, произтичащи от сделки в чужда валута, се оценяват в левове по реда на МСС 21 Ефекти от промени в обменните курсове.

- Краткосрочно блокираните средства се третират като парични средства и парични еквиваленти.

- По отношение на лизинговите договори:

✓ по договори за оперативен лизинг – постъпленията и плащанията се представят като парични потоци от оперативна дейност.

✓ по договори за финансов лизинг - в случай, че предприятието е лизингополучател плащанията се представят като парични потоци от финансова дейност.

- Паричните потоци, генерирани от данъци върху дохода, трябва да се отчитат поотделно и да се категоризират като парични потоци от оперативна дейност, освен ако не могат да бъдат конкретно определени като инвестиционна или финансова дейност.

При изготвянето на Отчета за паричните потоци, предприятието съблюдава следните правила:

а) посочените суми в началото и в края на периода трябва да отговарят на сумите, посочени в равностойностните статии в отчета за финансовото състояние;

б) предприятието може да добавя нови статии или да променя наименованието на посочените, когато с това се постига по-пълно или по-прецизно представяне на Отчета за паричните потоци;

в) в Отчета за паричните потоци не се посочват статии, за които липсва счетоводна информация. Този принцип важи и за всички останали елементи на годишния финансов отчет.

2.35. Отчет за промените в собствения капитал

Приета е счетоводна политика да се изготвя изготвя отчет за промените в собствения капитал чрез включването в отчета на следните елементи: общ всеобхватен доход за периода; салдото на неразпределената печалба, както и движенията за периода; всички статии, които в резултат на действащите счетоводни страндарти се признават директно в собствения капитал; кумулативен ефект от промените в счетоводната политика и корекциите на грешки в съответствие с МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки"; прехвърляне и разпределение на капитал между собствениците; настъпилите промени в резултат на всички изменения по всички елементи на собствения капитал.

2.36. Действащо предприятие

Предприятието изготвя финансов отчет на база действащо предприятие. Ръководството на предприятието прави оценка по отношение наличието на съществена несигурност, свързана със събития или условия, която може да хвърли значителни съмнения относно способността на предприятието да продължи като действащо предприятие към края на отчетния период.

Ръководството на предприятието счита, че предприятието е действащо, няма планове и намерения, нито обективни индикации за преустановяване на дейността или същественото и намаляване в обозримо бъдеще (12 месеца след датата на отчета).

3. ПРИХОДИ

Приходите на дружеството включват:

	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Строителна дейност (Приложение 37)	14,048	28,461
Продукция	930	2,333
Стоки	3,005	6,365
Услуги	825	4,267
Наеми	721	540
Общо	**19,529**	**41,966**

4. ДРУГИ ДОХОДИ

Другите доходи включват:	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Приходи от продажби на нетекущи активи	8	209
Балансова стойност на продадени нетекущи активи	(85)	(338)
Загуба от продажба на нетекущи активи	(77)	(129)
Приходи от безвъзмездни средства предоставени от държавата	111	187
Присъдени лихви по съдебни дела	25	150
Излишъци от активи	70	63
Възстановени суми	77	52
Отписани задължения	1,352	44
Приходи от продажба на материали	5	42
Балансова стойност на продадени материали		
Печалба от продажба на материали	5	42
Признати провизии за задължения		26
Получени обезценени вземания	7	1
Глоби и неустойки	86	2
Други	2	7
Общо	**1,658**	**445**

Като приходи от безвъзмездни средства предоставени от държавата в отчета за всеобхватния доход са отразени:

- амортизациите на имоти, машини и съоръжения, закупени със средства от получена безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма за закупуване на машини и съоръжения в размер на 105 хил.лв. (2015 г.: 179 хил.лв.) (Приложение 28);

- безвъзмездни средства по национални и европейски проекти в размер на 6 хил.лв. (2015 г.: 8 хил.лв)

5. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ

Разходите за суровини и материали включват:

	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Основни материали	3,839	7,209
Горива и смазочни материали	941	1,824
Спомагателни материали	1,101	1,212
Резервни части	307	594
Електроенергия	179	264
Топлоенергия	31	77
Охрана на труда	7	40
Вода	16	28
Други	3	4
Общо	**6,424**	**11,252**

Разходите за основни материали включват:

	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Асфалтови смеси	2,056	5,541
Фракции	935	1,064
Бетонови изделия	375	383
Бетон	473	221
Общо	**3,839**	**7,209**

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги включват:	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Услуги от подизпълнители	4,063	16,775
Транспорт	15	419
Охрана	378	404
Механизация	153	333
Поддръжка на активи	313	323
Застраховки	168	200
Такси за услуги	136	281
Съобщения и комуникации	52	56
Консултантски и одиторски услуги	129	53
Наеми	32	49
Депониране на отпадъци		16
Реклама	6	12
Абонаментни такси	21	11
Куриерски услуги	6	10
Комисионни възнаграждения	22	5
Преводи на документация	1	5
Други	6	6
Общо	**5,501**	**18,958**

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

Разходите за персонала включват:	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Текущи възнаграждения	2,426	2,735
Вноски по социално и здравно осигуряване	459	528
Социални придобивки и плащания	18	20
Начислени суми за неползвани отпуски	100	109
Начислени суми за осигуровки върху неползвани отпуски	20	23
Начислени суми за дългосрочни задължения на персонала (Приложение 29)	22	36
Общо	**3,045**	**3,451**

Начисленията за дългосрочни задължения на персонала (Приложение 29) включват:

	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Разход за лихви	6	6
Разход за текущ стаж	42	33
Изплатени доходи	(26)	(3)
Общо	**22**	**36**

8. ОБЕЗЦЕНКА НА АКТИВИ

Обезценките на активи включват:	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Обезценка на вземания (Приложение 39)	312	64
Обезценка на материални запаси (Приложение 21)		89
Общо	**312**	**153**

9. ДРУГИ РАЗХОДИ

Другите разходи включват:	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Отписани вземания	22	754
Командировки	316	406
Данъци и такси	303	247
Провизии за гаранции (Приложение 36.1)	72	41
Брак на активи	149	8
Дарения	2	3
Представителни разходи	7	3
Глоби и неустойки към доставчици	98	2
Други	4	15
Общо	**973**	**1,479**

10. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

Финансовите приходи включват:	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Приходи от лихви	62	93
Положителни валутни разлики		8
Приходи от участия (Приложения 17 и 18)	120	8
Общо	**182**	**109**

11. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

Финансовите разходи включват:	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Разходи за лихви	181	326
Отрицателни валутни разлики	1	13
Обезценка на инвестиции (Приложение 18.2 и 19)		8
Банкови такси	73	115
Общо	**255**	**462**

12. РАЗХОД ЗА ДАНЪЦИ

Отчет за всеобхватния доход	**2016 BGN '000**	**2015 BGN '000**
Данъчна печалба за годината по данъчна декларация	-	(781)
Текущ разход за данъци върху печалбата за годината - 10 % (2015 г.: 10 %)		
Отстъпка съгласно чл. 92, ал.5 от ЗКПО		
Отсрочени данъци върху печалбата от:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики (Приложение 27)	14	90
Общо разходи за данъци, отчетени в отчета за всеобхватния доход	**14**	**90**

Равнение на разходите за данъци, определени спрямо счетоводния резултат	**2016**	**2015**
	BGN '000	**BGN '000**
Печалба преди данъчно облагане	214	739
Данъци върху печалбата – 10 % (2015 г.: 10 %)	21	74
От непризнати суми по данъчни декларации свързани с:		
увеличения - 2,624 хил.лв. (2015 г.: 3,517 хил.лв.)	263	352
намаления - 2,838 хил.лв. (2015 г.: 5,037 хил.лв)	(284)	(504)
Отстъпка съгласно чл. 92, ал.5 от ЗКПО		
Възникване и обратно проявление на временни разлики (Приложение 27)	14	90
Общо разход за данъци, отчетени в отчета за всеобхватния доход	**14**	**90**

Печалбата на дружеството преди данъчно облагане за 2016 г. и 2015 г. е изцяло от обичайна дейност. През текущия и предходния отчетен период дружеството не е отчело извънредни приходи и разходи.

13. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ПЕРИОДА

	2016 BGN`000	2015 BGN`000
Друг всеобхватен доход за периода:		
Последващи оценки на пенсионни планове с дефиниран доход (Приложение 29)	38	(21)
Друг всеобхватен доход за периода:	**38**	**(21)**

	2016			2015		
	Сума преди данък BGN`000	(Разход за) икономия от данък BGN`000	Сума нето от данък BGN`000	Сума преди данък BGN`000	(Разход за) икономия от данък BGN`000	Сума нето от данък BGN`000
Друг всеобхватен доход:						
Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата						
Последващи оценки на пенсионни планове с дефиниран доход (Приложение 29)	38		38	(21)		(21)
Друг всеобхватен доход за периода	**38**		**38**	**(21)**		**(21)**

14. ИМОТИ, МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯ

	Земи		Сгради		Машини и оборудване		Съоръжения		Транспортни средства		Други		В процес на придобиване		Предоставени аванси		Общо	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Отчетна стойност																		
Салдо на 1 януари	**5,917**	**6,069**	**2,555**	**2,806**	**22,249**	**22,090**	**1,435**	**1,126**	**8,588**	**8,319**	**678**	**647**	**2,650**	**2,957**	**393**	**115**	**44,465**	**44,129**
Придобити				250	582	392	56	320	324	283	240	34	1,145	909	219	335	**2,566**	**2,523**
Трансфер към инвестиционни имоти			(25)	(519)													**(25)**	**(519)**
Трансфер от инвестиционни имоти				18														**18**
Отписани	(40)	(152)	(9)		(1,010)	(233)	(96)	(11)	(535)	(14)	(109)	(3)	(1,202)	(1,216)	(17)	(57)	**(3,018)**	**(1,686)**
Салдо на 31 декември	**5,877**	**5,917**	**2,521**	**2,555**	**21,821**	**22,249**	**1,395**	**1 435**	**8,377**	**8,588**	**809**	**678**	**2,593**	**2,650**	**595**	**393**	**43,988**	**44,465**
Натрупана амортизация																		
Салдо на 1 януари			**762**	**792**	**12,205**	**10,596**	**232**	**178**	**5,589**	**4,812**	**516**	**453**					**19,304**	**16,831**
Начислена амортизация за годината			101	109	954	1,654	62	59	539	789	71	66					**1,727**	**2,677**
Отписана амортизация			(1)		(905)	(45)	(14)	(5)	(499)	(12)	(94)	(3)					**(1,513)**	**(65)**
Трансфер от имоти, машини и съоръжения																		
Трансфер от инвестиционни имоти				2														**2**
Трансфер към инвестиционни имоти				(141)														**(141)**
Салдо на 31 декември			**862**	**762**	**12,254**	**12,205**	**280**	**232**	**5,629**	**5,589**	**493**	**516**					**19,518**	**19,304**
Балансова стойност на 31 декември	**5,877**	**5,917**	**1,659**	**1,793**	**9,567**	**10,044**	**1,115**	**1,203**	**2,748**	**2,999**	**316**	**162**	**2,593**	**2,650**	**595**	**393**	**24,470**	**25,161**
Балансова стойност на 1 януари	**5,917**	**6,069**	**1,793**	**2,014**	**10,044**	**11,494**	**1,203**	**948**	**2,999**	**3,507**	**162**	**194**	**2,650**	**2,957**	**393**	**115**	**25,161**	**27,298**

Имотите, машините и съоръженията в процес на придобиване са:

Група активи	01.01.2016 BGN`000	Извършени BGN`000	Въведени в BGN`000	31.12.2016 BGN`000
Сгради	1,725	78	(4)	1,799
Съоръжения	54	55	(51)	58
Машини и оборудване	772	703	(739)	736
Транспортни средства	30	251	(281)	
Други	69	58	(127)	
Общо:	**2,650**	**1,145**	**(1,202)**	**2,593**

Предоставените аванси за придобиване на имоти, машини и съоръжения са:

Група активи	31.12.2016 BGN`000	31.12.2015 BGN`000
Предоставени аванси за придобиване на сгради	195	70
Предоставени аванси за придобиване на машини и оборудване	395	309
Предоставени аванси за придобиване на транспортни средства	6	6
Обезценка на предоставени аванси за придобиване на транспортни средства	(6)	(3)
Предоставени аванси за придобиване на транспортни средства, нето		3
Предоставени аванси за придобиване на други имоти, машини и съоръжения	5	11
Общо:	**595**	**393**

Към 31.12.2016 г. дружеството има предоставени аванси на свързани лица за придобиване на имоти, машини и съоръжения /машини и оборудване/ в размер на 317 хил.лв. (31.12.2015 г.: 309 хил.лв)

Преглед за обезценка

В резултат на извършен преглед на значимите имоти, машини и съоръжения с цел проверка за наличие на данни за обезценка, през 2009 г. е призната загуба от обезценка на земя в размер на 2,544 хил. лв.

Прегледът и оценка за ценови промени на земята е със съдействието на независим лицензиран оценител.

Загубата от обезценка е намерила отражение в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода).

През текущия отчетен период няма признато обратно проявление на начислена обезценка на имоти, машини и съоръжения. (2015 г.: 53 хил.лв.)

Към края на текущия отчетен период няма индикации, показващи че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или пък да е намаляла.

Извършен е преглед на значимите имоти, машини и съоръжения и към 31 декември 2016 година с цел проверка на достоверността на справедливите им стойности и наличие на данни за обезценка. Установено е, че няма съществени различия между балансовата стойност на активите и техните справедливи стойности.

Промени в приблизителните оценки на полезния живот на активите:

През текущия отчетен период не е извършена промяна в приблизителните оценки на полезния живот на имотите, машините и съоръженията.

Други данни

През 2016 г. и 2015 г. няма промяна на прилагания линеен метод на амортизация.

В състава на имоти, машини и съоръжения (други) са включени трайни насаждения, които са напълно амортизирани към края на текущия и предходния отчетен период.

Отчетната стойност на напълно амортизираните имоти, машини и съоръжения, собственост на дружеството е както следва:

Група активи	**31.12.2016 BGN`000**	**31.12.2015 BGN`000**
Сгради	137	50
Машини и оборудване	4,554	4,857
Транспортни средства	1,634	1,608
Стопански инвентар	241	293
Компютри	29	57
Трайни насаждения	10	10
	6,605	**6,875**

Има ограничения върху правото на собственост на имоти, машини и съоръжения, заложени като обезпечения по договори за банкови кредити с балансова стойност както следва:

Група активи	31.12.2016 BGN`000	31.12.2015 BGN`000
Сгради	1,572	1,632
Машини и оборудване	6,401	4,661
Транспортни средства	119	521
Земя	413	3,227
	8,505	**10,041**

В състава на имотите, машините и съоръженията е включена нетната балансова стойност на следните активи, получени по договори за финансов лизинг:

Активи	31.12.2016 BGN`000	31.12.2015 BGN`000
Машини и оборудване	995	1,111
Транспортни средства	1,028	1,233
	2,023	**2,344**

По договори за оперативен лизинг през отчетния период дружеството е ползвало машини, оборудване, транспортни средства и недвижими имоти, които са чужда собственост.

Дружеството е предоставило за ползване по договори за оперативен лизинг следните активи:

Група активи	31.12.2016		31.12.2015	
	Отчетна стойност BGN`000	Балансова стойност BGN`000	Отчетна стойност BGN`000	Балансова стойност BGN`000
Машини и оборудване	1,105	296	902	216
Земя - частично	130	130	130	130
Транспортни средства	5		31	20
	1,240	**426**	**1,063**	**366**

През текущия отчетен период дружеството няма временно изведени от употреба (консервирани) имоти, машини и съоръжения.

15. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

	Земи		Сгради		В процес на придобиване		Общо	
	2016 BGN '000	2015 BGN '000	2016 BGN '000	2015 BGN '000	2016 BGN '000	2015 BGN '000	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Отчетна стойност								
Салдо на 1 януари	261	261	2,808	2,130			3,069	2,391
Придобити				4		4		8
Трансфер към имоти, машини и оборудване				(18)				(18)
Трансфер от имоти, машини и оборудване			25	519			25	519
Трансфер от материални запаси			1	175			1	175
Отписани				(2)		(4)		(6)
Салдо на 31 декември	261	261	2,834	2,808			3,095	3,069
Натрупана амортизация								
Салдо на 1 януари			509	249			509	249
Трансфер от имоти, машини и оборудване				141				141
Начислена амортизация за годината			127	121			127	121
Трансфер към имоти, машини и оборудване				(2)				(2)
Салдо на 31 декември			636	509			636	509
Балансова стойност на 31 декември	261	261	2,198	2,299			2,459	2,560
Балансова стойност на 1 януари	261	261	2,299	1,881			2,560	2,142

Следните суми са признати в отчета за всеобхватния доход:	**2016 BGN '000**	**2015 BGN '000**
Приходи от наеми от инвестиционни имоти	248	228
Преки оперативни разходи, възникващи от инвестиционни имоти, които генерират приходи от наеми	97	95

Инвестиционните имоти /сгради/ представляват части от сгради за самостоятелна експлоатация, предназначени за отдаване дългосрочно под наем.

Други данни

През 2016 г. и 2015 г.:

- Няма промяна на прилагания линеен метод на амортизация.
- Не са извършвани промени в приблизителните оценки на полезния живот на инвестиционните имоти.

Към края на текущия и предходния отчетен период няма поети ангажименти за придобиване на инвестиционни имоти, включително авансови плащания.

Има ограничения върху правото на собственост на инвестиционни имоти, заложени като обезпечения по договори за финансов кредит с балансова стойност както следва:

Група активи	31.12.2016 BGN`000	31.12.2015 BGN`000
Сгради	788	838

Отчетната стойност на напълно амортизираните инвестиционни имоти собственост на дружеството е както следва:

Група активи	31.12.2016 BGN`000	31.12.2015 BGN`000
Сгради	44	44
	44	44

16. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Сертификати		Програмни продукти		Предоставени аванси		В процес на придобиване		Общо	
	2016 BGN '000	2015 BGN '000	2016 BGN '000	2015 BGN '000	2016 BGN '000	2015 BGN '000	2016 BGN '000	2015 BGN '000	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Отчетна стойност										
Салдо на 1 януари	34	23	23	22		9	2		59	54
Придобити	4	11	13	1			5	2	22	14
Отписани	(4)					(9)	(7)		(11)	(9)
Салдо на 31 декември	34	34	36	23				2	70	59
Натрупана амортизация										
Салдо на 1 януари	13	6	19	17					32	23
Начислена амортизация за годината	8	7	3	2					11	9
Отписана амортизация	(4)								(4)	
Салдо на 31 декември	17	13	22	19					39	32
Балансова стойност на 31 декември	17	21	14	4				2	31	27
Балансова стойност на 1 януари	21	17	4	5		9	2		27	31

Други данни

През 2016 г. и 2015 г.:

- Няма промяна на прилагания линеен метод на амортизация.
- Не са извършвани промени в приблизителните оценки на полезния живот на активите.
- Няма нематериални активи с ограничения върху правото на собственост
- Няма ползвани в дейността нематериални активи – чужда собственост.
- Няма временно извадени от употреба нематериални активи.
- Дружеството не извършва изследователска и развойна дейност

Към края на текущата и предходната финансова година няма предоставени аванси за придобиване на нематериални активи.

Нематериалните активи в процес на придобиване са:

обекти	01.01.2016	Извършени разходи за годината	Въведени в експлоатация за годината	31.12.2016
	BGN`000	BGN`000	BGN`000	BGN`000
Сертификат	2	5	7	
Общо:	**2**	**5**	**7**	

Отчетната стойност на напълно амортизираните нематериални активи, собственост на дружеството е както следва:

Група активи	31.12.2016 BGN`000	31.12.2015 BGN`000
Програмни продукти	13	13
Сертификати	4	5
	17	**18**

17. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

	Седалище	31.12.2016 BGN '000	Участие %	31.12.2015 BGN '000	Участие %
"Промишлено и гражданско строителство" ООД	гр. Варна	3	60	3	60
Общо		**3**		**3**	

	Капитал:		Данни от отчета на дъщерното дружество:	
	На дъщерното дружество	В т.ч. притежаван от "Пътища и мостове" ЕООД	Собствен капитал:	Печалба / (Загуба)
	31.12.2016 BGN '000	31.12.2016 BGN '000	31.12.2016 BGN '000	2016 BGN '000
"Промишлено и гражданско строителство" ООД	5	3	607	12

В резултат на направените преценки на ръководството през 2016 г. не е установена необходимост за признаване на обезценка на дъщерни дружества.

През 2016 г. дружеството е получило дивидент от дъщерно дружество в размер на 120 хил.лв. (2015 г.: няма).

18. ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ И СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА

18.1 Инвестиции в асоциирани дружества

Инвестициите на „Пътища и мостове“ ЕООД в асоциирани дружества са както следва:

	Седалище	31.12.2016 BGN '000	Участие %	31.12.2015 BGN '000	Участие %
"Пътища и мостове - ПРО" ООД	гр. Провадия	31	23.96	31	23.96
"Пътно поддържане - Велико Търново" ООД	с. Леденик	245	20.00	245	20.00
"Добрич 2011" ООД	гр. Добрич		20.00		20.00
Общо		**276**		**276**	

	Капитал:		Данни от отчета на асоциираното дружество:	
	На асоциираното дружество 31.12.2016 BGN '000	В т.ч. притежаван от "Пътища и мостове" ЕООД 31.12.2016 BGN '000	Собствен капитал: 31.12.2016 BGN '000	Печалба / (Загуба) 2016 BGN '000
"Пътно поддържане - В.Търново" ООД	1,308	262	1,410	38
"Пътища и мостове - ПРО" ООД	130	31	8,638	144
"Добрич 2011" ООД	1		9	

През текущия и предходния период не са разпределяни дивиденти от асоциираните дружества.

Преглед за обезценка

В резултат на направените преценки на ръководството през 2016 г. не е установена необходимост за признаване на обезценка на инвестициите в асоциирани дружества.

18.2 Инвестиции в съвместни дружества

Инвестициите на „Пътища и мостове“ ЕООД в съвместни дружества са както следва:

	Седалище	31.12.2016 BGN '000	Участие %	31.12.2015 BGN '000	Участие %
"БРЛ"ООД	гр. София		50.00		50.00
"Си Холд" ООД	гр. Варна	3	50.00	3	50.00
Общо		**3**		**3**	

Движението на инвестициите в съвместни дружества е представено по-долу:

	Инвестиции в съвместни дружества	
	31.12.2016	31.12.2015
Цена на придобиване	**BGN'000**	**BGN'000**
Салдо на 1 януари	**5**	**5**
Салдо на 31 декември	**5**	**5**
Начислена обезценка		
Салдо на 1 януари	2	
Начислена обезценка		2
Салдо на 31 декември	**2**	**2**
Балансова стойност на 31 декември	**3**	**3**
Балансова стойност на 1 януари	**3**	**5**

	Капитал:		Данни от отчета на съвместното дружество:	
	На съвместното дружество	В т.ч. притежаван от "Пътища и мостове" ЕООД	Собствен капитал:	Печалба / (Загуба)
	31.12.2016 BGN '000	31.12.2016 BGN '000	31.12.2016 BGN '000	2016 BGN '000
"БРЛ" ООД	5	2	(5)	
"Си Холд" ООД	6	3	4	

Всички инвестиции са представени по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната загуба от обезценка.

Към 31.12.2016 г. „Пътища и мостове“ ЕООД има съвместен контрол и в следните дружества, създадени съгласно Закона за задълженията и договорите:

- Консорциум „Претоварна станция за отпадъци – Несебър“;
- ДЗЗД „Етър“;
- ДЗЗД „Хелиос ПМ“;
- ДЗЗД „ПС – ПМ 2013“;
- ДЗЗД „Североизток груп“;

- ДЗЗД „Антична сердика".
- ДЗЗД „Бургас яхт".

Няма ограничения върху притежаваните от дружеството инвестиции в асоциирани и съвместни дружества, заложени като обезпечения по задължения или други причини.

19. ФИНАНСОВИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ ЗА ПРОДАЖБА

Финансовите активи на разположение за продажба включват участия в следните дружества:

	Седалище	31.12.2016 BGN '000	Участие %	31.12.2015 BGN '000	Участие %
"Транзитна зона" АД	гр. Варна	9	1	9	1
Общо		**9**		**9**	

Финансовите активи на разположение за продажба са оценени и представени по цена на придобиване, намалена с натрупаната загуба от обезценка:

	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Цена на придобиване		
Салдо на 1 януари	15	15
Салдо на 31 декември	**15**	**15**
Начислена обезценка		
Салдо на 1 януари	6	
Начислена обезценка		6
Салдо на 31 декември	**6**	**6**
Балансова стойност на 31 декември	**9**	**9**
Балансова стойност на 1 януари	**9**	**15**

Няма ограничения върху притежаваните от дружеството финансови активи на разположение за продажба, заложени като обезпечения по задължения или други причини.

20. ДРУГИ ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ

Другите дългосрочни вземания са както следва:

	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Съдебни и присъдени вземания		159
Предоставени депозити и гаранции	11	4
Предоставени дългосрочни заеми	1	1
Предплатени разходи за услуги	7	
Концесионно възнаграждение	14	
	33	**164**

Условията по предоставените от дружеството дългосрочни заеми на несвързани лица са както следва:

Вид валута	31.12.2016			31.12.2015		
	Дългосрочна част BGN'000	Краткосрочна част BGN'000	Общо BGN'000	Дългосрочна част BGN'000	Краткосрочна част BGN'000	Общо BGN'000
лева	1	4	5	1	2	3
Общо:	**1**	**4**	**5**	**1**	**2**	**3**

Предоставените дългосрочни заеми на несвързани лица не са обезпечени и са договорени при фиксиран лихвен процент (2015 г.: фиксиран лихвен процент).

Краткосрочната част на предоставените дългосрочни заеми на несвързани лица е представена в отчета за финансовото състояние към края на текущия и предходния отчетен период на реда „Търговски и други вземания".

Във връзка със сключени договори за банкови кредити и за издаване на банкови гаранции, е учреден залог по реда на Закона за договорите за финансови обезпечения върху вземания на „Пътища и мостове" ЕООД, настоящи и бъдещи, по всички сметки в национална и чуждестранна валута при банките - кредитори, на които кредитополучателят е титуляр.

21. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

Материалните запаси включват:	31.12.2016 BGN'000	31.12.2015 BGN'000
Материали, в т.ч:	795	2,075
- строителни материали	508	1,458
- резервни части	140	263
- горива и смазочни материали	73	45
- други материали	74	309
Готова продукция, в т.ч.:	2,896	3,069
- строителна продукция	2,159	2,316
- бетонови изделия	147	145
- битум	0	5
- фракция	590	603
Незавършено производство, в т.ч:	3	254
- строително - монтажни работи	3	254
Стоки, в т.ч.:	219	174
- сгради	204	159
- други стоки	15	15
Общо:	**3,913**	**5,572**

В края на отчетния период, материалните запаси на дружеството са оценени по тяхната отчетна стойност, която не е по-висока от нетната им реализируема стойност /очаквана продажна цена, намалена с предполагаемите разходи за продажба/.

Размерът на намалението на отчетната стойност на стоково-материалните запаси до нетната реализируема стойност, отчетено в отчета за всеобхватния доход е както следва:

	2016 BGN`000	2015 BGN`000
Материали		89
		89

Към 31.12.2016 г. върху налични материални запаси на дружеството няма учредени залози като обезпечение по задължения или други причини.

22. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Текущите вземания от свързани лица са както следва:

	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Вземания от дъщерни дружества, в т.ч.:	10	
- по продажба на продукция и услуги	10	
Вземания от асоциирани дружества, в т.ч.:	630	986
- по продажба на продукция и услуги	256	986
- по предоставени аванси	374	
Вземания от съвместни дружества, в т.ч.:		4,539
- по продажба на продукция и услуги		4,524
- по предоставени заеми		15
Други свързани лица, в т.ч.:	3,177	2,936
- по продажба на продукция и услуги	1,394	1,218
- по предоставени аванси	34	49
- предоставени заеми	1,749	1,669
	3,817	**8,461**

Вземанията от свързани лица по видове са както следва:

	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Вземания по продажби на продукция и услуги	1,875	6,767
Обезценка на вземания по продажби на услуги	(215)	(39)
Вземания по продажби на продукция и услуги - нето	1,660	6,728
Вземания по предоставени аванси	408	49
Вземания по предоставени заеми	1,749	1,684
Общо:	**3,817**	**8,461**

Вземания по предоставени аванси включват:	**31.12.2016 BGN '000**	**31.12.2015 BGN '000**
Предоставени аванси за доставки на материални запаси	390	33
Предоставени аванси за доставки на услуги	18	16
Общо	**408**	**49**

Предоставените краткосрочни заеми на свързани лица са договорени при следните условия:

Вид валута	**31.12.2016**	**31.12.2015**
	BGN '000	**BGN '000**
Съвместни дружества		
лева		15
		15
Други свързани лица		
евро	25	25
лева	1,724	1,644
	1,749	**1,669**
Общо	**1,749**	**1,684**

Предоставените от дружеството заеми на свързани лица не са обезпечени и са договорени при фиксиран лихвен процент (2015 г.: фиксиран лихвен процент).

Във връзка със сключени договори за банкови кредити и за издаване на банкови гаранции, е учреден залог по реда на Закона за договорите за финансови обезпечения върху вземания на „Пътища и мостове" ЕООД, настоящи и бъдещи, по всички сметки в национална и чуждестранна валута при банките - кредитори, на които кредитополучателят е титуляр.

23. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ

	31.12.2016 BGN`000	31.12.2015 BGN`000
Вземания от клиенти по продажби	513	2,035
Обезценка на вземания	(52)	(18)
Вземания от клиенти по продажби - нето	461	2,017
Предоставени заеми	327	329
Обезценка на предоставени заеми	(34)	(35)
Вземания по предоставени заеми -нето	293	294
Краткосрочна част на предоставени дългосрочни заеми на несвързани лица (Приложение 20)	4	2
Вземания по предоставени суми	324	666
Обезценка на предоставени суми	(8)	(30)
Вземания по предоставени суми-нето	316	636
Данъци за възстановяване		49
Концесионна такса за възстановяване	107	
Съдебни и присъдени вземания	355	278
Обезценка на съдебни вземания	(97)	(17)
Съдебни и присъдени вземания - нето	258	261
Краткосрочна част на дългосрочните съдебни и присъдени вземания (Приложение 20)		423
Вземания за лихви и неустойки	90	2
Вземания по предоставени депозити и гаранции	28	14
Отложен данъчен кредит по Закона за данъка върху добавената стойност	2	13
Други вземания	10	9
Общо	**1,569**	**3,720**

Вземанията по предоставени суми включват:	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Предоставени аванси за доставки на услуги	211	377
Предоставени аванси за доставка на материални запаси	7	134
Предплатени разходи за застраховки	75	89
Такси за банкови гаранции	22	33
Предплатени разходи за абонаменти	1	3
Общо	**316**	**636**

Данъците за възстановяване включват:	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Корпоративен данък		49
Общо		**49**

Предоставените от „Пътища и мостове" ЕООД краткосрочни заеми на несвързани лица са както следва:

Вид валута	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
лева	327	329
Общо	**327**	**329**

Предоставените заеми на несвързани лица не са обезпечени и са договорени при фиксиран лихвен процент (2015 г.: фиксиран лихвен процент).

Във връзка със сключени договори за банкови кредити и за издаване на банкови гаранции, е учреден залог по реда на Закона за договорите за финансови обезпечения върху вземания на „Пътища и мостове" ЕООД, настоящи и бъдещи, по всички сметки в национална и чуждестранна валута при банките - кредитори, на които кредитополучателят е титуляр.

24. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

Паричните средства и паричните еквиваленти включват:

	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Парични средства в разплащателни сметки, в т.ч.:	122	41
- в лева	110	26
- в евро	11	12
- в щатски долари	1	3
Парични средства в по срочни депозити, в т.ч.	40	40
- в лева	40	40
Парични средства в каса, в т.ч.	8	10
- в лева	4	3
- в евро	4	4
- в щатски долари		3
Ваучери, в т.ч.:	51	7
- в лева	51	7
Общо	**221**	**98**

Към края на текущия отчетен период върху паричните средства и паричните еквиваленти на дружеството няма учредени залози като обезпечение по задължения или други причини.

Посочените в Отчета за паричните потоци движения са както следва:

	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност:		
Постъпления от клиенти и други дебитори	26,493	50,325
Плащания на доставчици и други кредитори	(18,867)	(36,567)
Плащания свързани с персонала, в т.ч.:	(3,465)	(3,617)
- плащане на работници и служители	(2,443)	(2,500)
- плащане на осигуровки	(821)	(909)
- плащане на данък върху доходите на физически лица	(201)	(208)
Платени данъци върху печалбата	48	(34)
Възстановени/(платени) данъци, без данъци върху печалбата, в т.ч.:	(1,522)	(2,354)
- данък върху добавената стойност	(1,275)	(2,016)
- местни данъци и такси	(127)	(150)
- данъци върху разходите	(1)	(1)
- винетни и митнически такси	(116)	(184)
- туристически данък	(3)	(3)
Концесионно възнаграждение	(105)	(14)
Постъпили/(платени) лихви, комисионни	(52)	(104)
Други постъпления/(плащания)	(153)	(396)
Нетни парични потоци:	**2,377**	**7,239**

	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Парични потоци от инвестиционна дейност:		
Плащания за придобиване на имоти, машини и съоръжения	(627)	(1,061)
Плащания за придобиване на нематериални активи	(4)	(5)
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения	7	209
Предоставени заеми	(147)	(2,697)
Възстановени предоставени заеми	91	1,371
Постъпления от дивиденти, в т.ч.:	120	8
- от дъщерни дружества	120	
- от съвместни дружества		8
Постъпили лихви, в т.ч.:		12
- лихви по депозити		2
Нетни парични потоци:	**(560)**	**(2,163)**

	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Парични потоци от финансова дейност:		
Получени заеми, в т.ч.:	9,662	920
- краткосрочни банкови заеми	9,662	920
Погасени заеми, в т.ч.:	(10,639)	(4,749)
- краткосрочни банкови заеми	(10,639)	(2,155)
- дългосрочни банкови заеми		(1,874)
- други краткосрочни заеми		(720)
Плащания по договори за финансов лизинг	(603)	(1,040)
Платени лихви, такси, комисионни и други	(113)	(211)
Нетни парични потоци:	**(1,693)**	**(5,080)**

25. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

Капитал

Към 31.12.2016 г. капиталът на "Пътища и мостове" ЕООД възлиза на 7,188 хил.лв., разпределени в 17,970 дяла с номинална стойност 400 лв. всеки един.

Участието в капитала на "Пътища и мостове" ЕООД е както следва:

Съдружник	31.12.2016 г.				31.12.2015 г.			
	Брой дялове	Стойност	Платени	% Дял	Брой дялове	Стойност	Платени	% Дял
		BGN'000	BGN'000			BGN'000	BGN'000	
"Пътища и пътни съоръжения" АД	17 970	7,188	7,188	100.00	17 970	7,188	7,188	100.00
Общо	**17 970**	**7,188**	**7,188**	**100.00**	**17 970**	**7,188**	**7,188**	**100.00**

Резерви

	Други резерви	**Общо резерви**
	BGN '000	**BGN '000**
Резерви към 01.01.2016	**18,111**	**18,111**
Разпределение на печалба	649	**649**
Резерви към 31.12.2016	**18,760**	**18,760**

Източник за формиране на другите резерви е балансовата печалба.

Натрупана печалба/(загуба)

	Неразпределена печалба от минали години	Непокрита загуба от минали години	Общо всеобхватен доход	Натрупана печалба/(загуба)
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Натрупана печалба/(загуба) към 01.01.2016			**628**	**628**
Общо всеобхватен доход за периода, в т.ч.:			238	**238**
- печалба за периода			200	**200**
- друг всеобхватен доход за периода			38	**38**
Прехвърляне към неразпределена печалба от минали години		(21)	21	
Прехвърляне към непокрита загуба от минали години	649		(649)	
Разпределение на печалба за резерви	(649)			**(649)**
Натрупана печалба/(загуба) към 31.12.2016		**(21)**	**238**	**217**

През текущия и предходния период в дружеството не е взето решение за разпределение на дивиденти.

26. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ

Включените в отчета за финансовото състояние към 31 декември задължения по финансов лизинг са по договори за придобиване на машини, оборудване и транспортни средства. Те са представени нетно от дължимата в бъдеще лихва и са както следва:

Срок	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
До една година	505	490
Над една година	644	1,010
Общо	**1,149**	**1,500**

Минималните лизингови плащания по финансовия лизинг са дължими както следва:

Срок	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
До една година	535	541
Над една година	663	1,064
	1,198	1,605
Бъдещ финансов разход по финансов лизинг	(49)	(105)
Сегашна стойност на задълженията по финансов лизинг	**1,149**	**1,500**

27. ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ ПАСИВИ

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани със следните обекти в отчета за финансовото състояние:

Отчетен обект	Временна разлика 31.12.2016 BGN`000	Данък 31.12.2016 BGN`000	Временна разлика 31.12.2015 BGN`000	Данък 31.12.2015 BGN`000
1. Неизплатени доходи на физически лица	(28)	(3)	(24)	(2)
2. Задължения за неползвани компенсируеми отпуски	(124)	(12)	(151)	(15)
3. Обезценка на вземания	(412)	(41)	(143)	(14)
4. Обезценка на имоти, машини и съоръжения	(160)	(16)	(160)	(16)
5. Обезценка на материални запаси			(142)	(14)
6. Задължения към персонала при пенсиониране	(230)	(23)	(207)	(21)
7. Обезценка на инвестиции	(8)	(1)	(8)	(1)
8. Данъчна загуба	(253)	(25)	(739)	(74)
9. Задължения в увеличение на финансовия резултат съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане	(5)	(1)	(5)	(1)
10. Провизии за гаранционно поддържане	(97)	(10)	(69)	(7)
Общо активи по отсрочени данъци:		(132)		(165)
1. Разлика между счетоводни и данъчни балансови стойности	6,799	680	6,991	699
Общо пасиви по отсрочени данъци:		680		699
Отсрочени данъци - нето		**548**		**534**

При признаване на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружеството да генерира достатъчна данъчна печалба.

Изменението в салдото на отсрочените данъци за годината е както следва:

Отсрочени данъчни пасиви/(активи)	Салдо на 1 януари 2016	Признати в отчета за всеобхватния доход	Признати в отчета за собствения	Салдо на 31 декември 2016
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
1. Неизплатени доходи на физически лица	(2)	(1)		(3)
2. Задължения за неползвани компенсируеми отпуски	(15)	3		(12)
3. Обезценка на вземания	(14)	(27)		(41)
4. Обезценка на имоти, машини и съоръжения	(16)			(16)
5. Обезценка на материални запаси	(14)	14		
6. Задължения към персонала при пенсиониране	(21)	(2)		(23)
7. Обезценка на инвестиции	(1)			(1)
8. Данъчна загуба	(74)	49		(25)
9. Задължения в увеличение на финансовия резултат съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане	(1)			(1)
10. Провизии за гаранционно поддържане	(7)	(3)		(10)
Общо активи по отсрочени данъци:	**(165)**	**33**		**(132)**
1. Разлика между счетоводни и данъчни балансови стойности	699	(19)		680
Общо пасиви по отсрочени данъци:	699	(19)		680
Отсрочени данъци - нето	**534**	**14**		**548**

Към 31.12.2016 г. и 31.12.2015 г. няма намаляеми временни разлики, неизползвани данъчни загуби или кредити, за които не е признат актив по отсрочен данък.

През 2016 г. и 2015 г. не е извършена корекция в отсрочените данъци в резултат на промяна в данъчното законодателство.

28. БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА ПРЕДОСТАВЕНИ ОТ ДЪРЖАВАТА

	31.12.2015 BGN'000	31.12.2015 BGN'000
Безвъзмездни средства предоставени от държавата признати в отчета за финансовото състояние на 01 януари в т.ч.:	**1,272**	**1,451**
- безвъзмездни средства предоставени от държавата, свързани с активи	1,272	
Получени безвъзмездни средства предоставени от държавата, свързани с компенсиране на направени разходи	34	
Безвъзмездни средства предоставени от държавата признати като приход през периода	(105)	(179)
Безвъзмездни средства предоставени от държавата признати в отчета за финансовото състояние на 31 декември в т.ч.:	**1,201**	**1,272**
- безвъзмездни средства предоставени от държавата, свързани с активи	1,167	1,272
- безвъзмездни средства предоставени от държавата, свързани с компенсиране на направени разходи	34	

Безвъзмездните средства предоставени от държавата, свързани с активи включват получени през предходни отчетни периоди безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013 г.". През 2016 г. по ОП „Развитие на Човешки ресурси "2014-2020", процедура чрез подбор на проекти „Ново работно място" са получени 34 хил.лв.

За 2016 г. и 2015 г. дружеството няма неизпълнени условия, свързани с получените дарения. Не са настъпили непредвидими събития, които биха попречили на изпълнението на условията, свързани с получените дарения.

29. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ

Дългосрочните задължения към персонала включват сегашната стойност на задължението на дружеството за изплащане на обезщетения на наетия персонал към края на отчетния период при настъпване на пенсионна възраст. Съгласно Кодекса на труда и Колективния трудов договор всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на 6 брутни заплати към момента на пенсиониране.

Плановете в дружеството излагат дружеството на действителни рискове, като: инвестиционен риск, лихвен риск, риск на дълголетието и риск на заплатата.

Инвестиционен риск	Сегашната стойност на задължението по планове с дефиниран доход се изчислява като се използва дисконтов процент, определен по отношение на доходността на висококачествени корпоративни облигации;
Лихвен риск	Намаление на лихвения процент на облигациите ще увеличи задължението на всеки план;
Риск, свързан с дълголетието	Сегашната стойност на задължението по плановете за дефинирани доходи се изчислява при отчитане на най-добрата приблизителна оценка на смъртността на участниците в съответния план, както по време на работа, така и след приключване на трудовите взаимоотношения. Повишаването на очакваната продължителност на живота на участниците в плана ще повиши задължението по плановете.
Риск, свързан със заплатата	Сегашна стойност на задължението по плановете за дефинирани доходи се изчислява като се отчитат бъдещите заплати на участниците във всеки план. Така, увеличението в заплатите на участниците в плана ще повиши задължението по плановете.

Последната актюерска оценка на сегашната стойност на задължението по плановете за дефинирани доходи е направена към 31.12.2016 г., като са използвани услугите на сертифициран актюер.

При определяне на настоящата стойност към 31.12.2016 г. са направени следните актюерски предположения:

• Демографски допускания – отразяват вероятността лицата, назначени по трудов договор да останат при работодателя и в момента на придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, и за тях да възникне задължение за изплащане на обезщетение. Демографските допускания отразяват специфични вероятности, които се базират на статистическа информация за населението на страната:

- Таблица за смъртност – отразява вероятността лицата да доживеят определената възраст за придобиване на право на пенсия. Изчислява се за всяко лице индивидуално на базата на неговия пол и на възрастта му към момента на извършване на оценката. Използвана е таблица за смъртност и средната продължителност на живот на населението на България за периода 2010 г. – 2012 г. на Националния статистически институт.

- Вероятност от оттегляне – на базата на предоставената информация за текучеството на персонала през последните четири години и очакваното преструктуриране на дружеството през следващите две години е отразена вероятността за напускане или предстоящо съкращаване. Тази вероятност е приложена към съществуващата структура на персонала, съобразно разпределението на лицата по пол и възраст към момента на извършване на оценката.

• Финансови допускания – прилагат се към развитието на паричните потоци във времето и се отразяват върху размера на бъдещото задължение и определянето на неговата настояща стойност. Приетите лихвени проценти представляват много важна част от процеса на оценката, тъй като се използват за дисконтиране на очакваните бъдещи потоци, в резултат на което се получават капитализираните стойности на бъдещите плащания. Финансовите допускания отразяват реалните очаквания за развитието и бъдещия размер на някои основни параметри като доходност на инвестициите, ръст на заплатите, инфлация и други. При определяне на финансовите параметри следва да се има предвид дългосрочния характер на

задължението към по – голямата част от наетите лица, според момента на възникване на задължението на обезщетение.

- Ръст на заплатите - размерът на този процент е определен на базата на статистическата информация за ръста на заплатите в дружеството през последните пет години и на прогнозните очаквания за следващите години, според очакваното ниво на инфлация. Като се има предвид статистическата информация за доходите и инфлацията в страната и очакванията на работодателя е определен прогнозен ръст на заплатите в размер на две на сто годишно.

- Процент на дисконтиране – процентът, с който ще се дисконтира задължението трябва да съответства на пазарните доходи към края на отчетния период, които носят първокачествените корпоративни облигации. При условия, че няма развит капиталов пазар следва да се използват пазарните доходи на правителствените облигации. Поради дългосрочният характер на задължението и липсата на такива финансови инструменти, отразяващи фиксирана доходност за по –дълъг срок е преценено, че като норма на дисконтиране може да се приложи очаквания процент на доходност при инструменти с по-дългосрочен падеж от съществуващите. Процентът на дисконтиране, който е използван при изчисляване на задължението на „Пътища и мостове" ЕООД към 31.12.2016 г. е в размер на 3 на сто годишно за целия срок на задължението.

- Други допускания – при определяне на момента на пенсиониране за всички лица, работещи по трудов договор в дружеството се предполага, че те ще се пенсионират според изискването за пенсия за осигурителен стаж и възраст за работещите при условията на трета категорията труд.

Разходът за текущ стаж, минал трудов стаж и нетният лихвен разход за годината са включени в разходи за персонала в печалбата или загубата на дружеството.

Преоценката (последващата оценка) на нетното задължение по плановете за дефинирани доходи е включена в друг всеобхватен доход за периода.

Сумите, признати във всеобхватния доход във връзка с плановете за дефинирани доходи, са както следва:

	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Разход за лихви	6	6
Разход за текущ трудов стаж	42	33
Изплатени доходи	(26)	(3)
Компоненти на разходите по плановете за дефинирани доходи признати в печалбата или загубата (Приложение 7)	22	36
Преоценка (последващи оценки) на нетното задължение по планове за дефинирани доходи (Приложение 13):		
Актюерски (печалби) загуби, възникнали от промени в демографските предположения	(25)	(13)
Актюерски (печалби) загуби, възникнали от промени във финансовите предположения	2	25
Актюерски (печалби) загуби, възникнали от корекции, дължащи се на опита	(15)	9
Компоненти на разходите за дефинирани доходи, признати в друг всеобхватен доход	(38)	21
Общо:	**(16)**	**57**

Движението в сегашната стойност на задължението по планове за дефинирани доходи, са както следва:

	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Начално салдо на задължение по планове за дефинирани доходи	226	169
Разходи за текущ трудов стаж	42	33
Разходи за лихви	6	6
(Печалби)/загуби от последваща оценка:		
Актюерски (печалби) загуби, възникнали от промени в демографските предположения	(25)	(13)
Актюерски (печалби) загуби, възникнали от промени във финансовите предположения	2	25
Актюерски (печалби) загуби, възникнали от корекции, дължащи се на опита	(15)	9
Изплатени доходи (плащания на лица по плана)	(26)	(3)
Крайно салдо на задължение по планове за дефинирани доходи	**210**	**226**

Значимите актюерски допускания за определянето на задължението по планове за дефинирани доходи са: дисконтов процент, очаквано повишение на заплатите и смъртност (текучество). Анализът на чувствителността, представен по-долу, се основава на разумно възможните промени в съответните предположения, настъпващи в края на отчетния период, докато всички останали предположения се приема, че остават непроменени.

- Ако дисконтовият процент е 0.25 % по-висок (по-нисък), задължението по планове за дефинирани доходи би показало намаление с 3 хил.лв. (увеличение с 3 хил.лв.).
- Ако очакваният ръст на заплатата се увеличи (понижи) с 1 %, задължението по планове за дефинирани доходи би показало увеличение с 14 хил.лв. (намаление с 12хил.лв.).
- Ако очакваната продължителност на живот се увеличи (намали) с 1 година, задължението по планове за дефинирани доходи би показало увеличение с 3 хил.лв. (намаление с 2 хил.лв.).
- Ако очакваното текучество на персонала се увеличи (намали) с 1 %, задължението по планове за дефинирани доходи би показало намаление с 12 хил.лв. (намаление с 9 хил.лв.).

Средната очаквана продължителност на трудовия стаж е 16 години.

Очакваните пенсионни обезщетения са представени в следната таблица:

Матуритет	Настоящ размер на обезщетенията BGN '000	Очакван размер на обезщетенията BGN '000
<2017	35	36
2017-2026	134	270
2027-2036	30	230
2037-2046	10	138
2047-2056	1	70
2057-2066		10
	210	**754**

30. ДРУГИ ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Другите дългосрочните задължения включват:

	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Получени аванси за продажба на продукция	126	
Предплатени наеми	2	
Депозити по договори за оперативен лизинг	14	4
	142	**4**

31. КРАТКОСРОЧНИ ЗАЕМИ

Краткосрочните заеми включват:

	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Банкови заеми	629	1,723
Други заеми	21	21
	650	**1,744**

Вид валута	Договорена сума '000	Падеж	31.12.2016 BGN'000	31.12.2015 BGN'000
Банкови заеми				
лева	1 956	25.08.2017 г.	629	828
лева	1 897	25.08.2017 г.		895
Общо:			**629**	**1,723**

Дружеството е сключило и рамкови договори за банкови гаранции и за предоставяне на банков кредит с общ договорен размер 10,000 хил.лв. Към края на текущия и предходния отчетен период „Пътища и мостове" ЕООД няма усвоени суми по сключените договори.

Сключените договори за краткосрочни банкови заеми са договорени при лихвен процент:

- определен на база стойността на базов лихвен процент плюс надбавка (2015 г.: базов лихвен процент плюс надбавка);

- фиксиран лихвен процент (2015 г.: фиксиран лихвен процент).

Съдлъжници по сключени договори за банкови заеми са свързани лица. За обезпечение на задълженията по получените краткосрочни банкови заеми са учредени:

- Договорни ипотеки на имоти, машини и съоръжения (недвижими имоти) и инвестиционни имоти, собственост на дружеството (Приложения 14 и 15);

- Особен залог по реда на Закона за особените залози върху имоти, машини и съоръжения, собственост на дружеството (Приложение 14);

- Залог по реда на Закона за договорите за финансови обезпечения върху вземания на „Пътища и мостове" ЕООД, настоящи и бъдещи, по всички сметки в национална и чуждестранна валута при банките - кредитори, на които кредитополучателят е титуляр;

- Договорна ипотека на недвижими имоти, собственост на свързано лице;

- Особен залог върху движимо имущество, собственост на свързани лица.

Към края на текущия отчетен период дружеството няма задължения за лихви по получените краткосрочни банкови заеми (31.12.2015 г.: 1 хил.лв.).

Получените от „Пътища и мостове" ЕООД други краткосрочни заеми са договорени при следните условия:

Вид валута	Договорена сума '000	Падеж	31.12.2016 BGN'000	31.12.2015 BGN'000
Други заеми				
лева	160	31.12.2016 г.	21	21
Общо:			**21**	**21**

Полученият краткосрочен заем не е обезпечен и е договорен при фиксиран лихвен процент.

32. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Задълженията към свързани лица включват:

	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Задължения към дъщерни дружества, в т.ч.:	71	51
- за покупка на стоки и услуги	71	51
Задължения към дружество - майка, в т.ч.:	276	275
- за покупка на стоки и услуги	18	14
- за получени заеми	258	261
Задължения към асоциирани дружества, в т.ч.:	3,733	4,836
- за покупка на стоки и услуги	3,615	4,783
- по получени аванси	50	8
- за получени заеми	68	45
Задължения към съвместни дружества, в т.ч.:	377	273
- за покупка на стоки и услуги	87	
- за получени заеми	284	273
- по получени аванси	6	
Задължения към други свързани лица, в т.ч.:	454	760
- за покупка на стоки и услуги	257	598
- по получени аванси	24	37
- за получени заеми	173	125
Общо:	**4,911**	**6,195**

Задълженията към свързани лица по видове са както следва:

	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Задължения по покупки на стоки и услуги	4,048	5,446
Задължения по получени заеми	783	704
Задължения по получени аванси	80	45
Общо:	**4,911**	**6,195**

Задълженията по получени аванси от свързани лица включват:

	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
За продукция	24	37
За услуги	50	8
Други	6	
Общо	**80**	**45**

Получените от „Пътища и мостове" ЕООД краткосрочни заеми от свързани лица са договорени при следните условия:

Вид валута	**31.12.2016** **BGN '000**	**31.12.2015** **BGN '000**
Дружество - майка		
лева	258	261
	258	**261**
Съвместни дружества		
лева	284	273
	284	**273**
Асоциирани дружества		
лева	68	45
	68	**45**
Други свързани лица		
лева	173	125
	173	**125**
Общо	**783**	**704**

Получените краткосрочни заеми от свързани лица не са обезпечени и са договорени при фиксиран лихвен процент (2015 г.: фиксиран лихвен процент).

3. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Задължения към доставчици	726	6,562
Задължения по получени аванси	266	634
Задължения към застрахователи	33	29
Задължения за получени депозити и гаранции	19	27
Удръжки от работните заплати	2	13
Задължения за лихви и неустойки	14	14
Задължение за концесионно възнаграждение (Приложение 38)	27	44
Задължения към подотчетни лица	10	2
Други	32	9
Общо:	**1,129**	**7,334**

Задълженията за получени аванси включват :	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
За продукция	255	125
За услуги	11	509
Общо	**266**	**634**

34. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ОСИГУРИТЕЛИ

Задълженията към персонала и осигурители са както следва:

	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Задължения към персонала, в т.ч.:	252	302
текущи задължения	152	193
начисления за неползвани компенсируеми отпуски	100	109
Задължения за социално и здравно осигуряване, в т.ч.:	73	95
текущи задължения	53	72
начисления за неползвани компенсируеми отпуски	20	23
Общо	**325**	**397**

Средносписъчният брой на персонала на дружеството е както следва:

	2016	2015
Средносписъчен брой на персонала, в т.ч.:	284	325
- ръководители	23	23
- специалисти	21	22
- техници и приложни специалисти	28	34
- помощен административен персонал	23	25
- персонал, зает с услуги за населението, търговията и охраната	4	5
- квалифицирани работници	41	53
- машинни оператори и монтажници	103	114
- професии, неизискващи специална квалификация	41	49

Към 31.12.2016 г. списъчния брой на персонала в дружеството е 230 броя работници и служители (31.12.2015 г.: 310 броя работници и служители).

35. ДАНЪЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Данъчните задължения включват:	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Данък върху добавената стойност	250	815
Данъци върху доходите на физическите лица	26	35
Данъци върху разходите	1	2
Общо	**277**	**852**

36. ПРОВИЗИИ, УСЛОВНИ АКТИВИ И УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

36.1. Провизии

Като провизии в отчета за финансовото състояние са представени начислени провизии по договори за строителство. Изменението на признатото в отчета за финансовото състояние задължение на дружеството е както следва:

	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Провизии в началото на периода	69	54
Признати/реинтегрирани през периода	(44)	(26)
Възникнали през периода	72	41
Провизии в края на периода	**97**	**69**

Дружеството има начислени провизии за пенсии и провизии по договори за строителство, и няма начислени други провизии.

36.2. Условни активи и задължения

36.2.1. Предоставени гаранции и обезпечения от трети лица

По сключени от дружеството договор за банков заем и рамков договор за банкови гаранции и предоставяне на банков кредит, са учредени договорни ипотеки на недвижими имоти и залог по реда на Закона за особените залози на движимо имущество, собственост на свързани лица.

Свързани лица са съдлъжници на дружеството по сключени договори за банкови заеми и за издаване на банкови гаранции и договори за финансов лизинг.

36.2.2. Предоставени гаранции и обезпечения на трети лица

Гаранции

По сключени от дружеството договори за банкови гаранции и за предоставяне на кредит, банката приема да издава банкови гаранции в полза на „Пътища и мостове" ЕООД и/или на свързани лица. Договорите имат срок на валидност до 31.12.2021 г.

Предоставени обезпечения

За обезпечаване на задължения по сключени договори за банкови кредити и по рамкови договори за банкови гаранции и за предоставяне на банкови кредити, са учредени ипотеки на недвижими имоти /имоти, машини и съоръжения и инвестиционни имоти/, особени залози на движимо имущество и вземания на дружеството (Приложение 31).

Дружеството е съдлъжник по сключени от свързани лица договори за банкови кредити и за издаване на банкови гаранции, с размер на дълга към 31.12.2016 г. 3,360 хил.лв. (2015 г.: 4,081 хил.лв.)

Дружеството не е предоставило други обезпечения или гаранции на трети лица.

36.2.3. Заведени съдебни дела от и срещу дружеството

Към 31.12.2016 г. неприключилите съдебни дела заведени от „Пътища и мостове" ЕООД са както следва:

- две търговски дела срещу контрагенти с претендирани главници, лихви и разноски в размер на 304 хил.лв.;
- две административни дела
- шест изпълнителни дела срещу контрагенти с общ размер на главници, лихви, разноски и неустойки в размер на 26 хил.лв.
- едно гражданско дело с претендирани главници, лихви и разноски в размер на 4 хил.лв.

Към 31.12.2016 г. неприключилите съдебни дела заведени срещу „Пътища и мостове" ЕООД са както следва:

- едно гражданско дело от контрагент с размер на главницата 29 хил.лв., ведно с лихви и разноски;
- едно гражданско дело заведено от физически лица. Решението на Варненски апелативен съд е в полза на ищците и е в размер на 110 хил.лв. Решението се обжалва пред Варненски окръжен съд;
- три трудови дела с трудово – правен характер с претендирани главници в размер на 4 хил.лв и разноски в размер на 3 хил.лв.

37. ДОГОВОРИ ЗА СТРОИТЕЛСТВО

Съгласно МСС 11 „Договори за строителство", приходите и разходите по договорите за строителна дейност се признават за текущи, чрез съпостяване етапа на изпълнение на договорната дейност спрямо края на отчетния период. Няма сключен договор за строителство, който обхваща два строителни обекта.

Отчетените през 2016 г. приходи по договорите за строителство са в размер на 14,048 хил.лв. (2015 г.: 28,461 хил.лв.).

По договори за строителство, които са в процес на изпълнение към края на отчетния период, през 2016 г. са извършени общо разходи в размер на 3 хил.лв. Вземанията от клиенти към 31.12.2016 г. по неприключилите договори за строителство са в размер на 32 хил.лв., а направените удръжки към 31.12.2016 г.- 31 хил.лв.

38. КОНЦЕСИОННИ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ

Към 31.12.2016 г. „Пътища и мостове" ЕООД ("Концесионер") има предоставени от Министерство на икономиката и енергетиката („Концедент") концесионни права за добив на строителни и скалнооблицовъчни материали със срок от 35 години.

За получените концесионни права "Концесионерът" дължи на „Концедента" концесионно възнаграждение. Определянето на дължимото концесионно възнаграждение се извършва въз основа на Методика за определяне на конкретния размер на концесионното възнаграждение за добив на строителни и скалнооблицовъчни материали.

Концесионното възнаграждение се заплаща на две вноски авансово и окончателно в срок до 30 януари всяка година.

Във връзка със получените от „Пътища и мостове" ЕООД концесионни права са издадени банкови гаранции.

39. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и лихвен риск на парични потоци. Ръководството на Дружеството следи възможните рискове и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат на Дружеството.

Валутен риск

Дружеството извършва своята дейност при обмен с чуждестранни доставчици. Поради това то е изложено на валутен риск, основно спрямо щатския долар. Дружеството доставя активи в щатски долари. Валутният риск е свързан с негативното движение на валутния курс на щатския долар спрямо българския лев при бъдещите стопански операции.

Останалата част от операциите на дружеството обичайно са деноминирани в български лева и/или в евро.

Активите и пасивите, деноминирани в български левове и чуждестранна валута са представени, както следва:

31 декември 2016 г.	**в USD**	**в EUR**	**в BGN**	**Общо**
	BGN '000	**BGN '000**	**BGN '000**	**BGN '000**
Заеми и вземания		98	5,797	5,895
Парични средства и парични еквиваленти	1	15	205	221
Финансови активи на разположение за продажба			9	9
Общо финансови активи	**1**	**113**	**6,011**	**6,125**
Банкови заеми			629	629
Други заеми и задължения		1,149	6,191	7,340
Общо финансови пасиви		**1,149**	**6,820**	**7,969**

31 декември 2015 г.	**в USD**	**в EUR**	**в BGN**	**Общо**
	BGN '000	**BGN '000**	**BGN '000**	**BGN '000**
Заеми и вземания		25	12,642	12,667
Парични средства и парични еквиваленти	6	16	76	98
Финансови активи на разположение за продажба			9	9
Общо финансови активи	**6**	**41**	**12,727**	**12,774**
Банкови заеми			1,723	1,723
Други заеми и задължения		2,826	12,204	15,030
Общо финансови пасиви		**2,826**	**13,927**	**16,753**

Финансовите инструменти, които са деноминирани в евро не са изложени на валутен риск, поради фиксирания курс на българския лев към еврото.

Следните значими валутни курсове са приложими през периода:

	Среден курс приложим за периода		Курс на датата на отчета	
	2016	**2015**	**2016**	**2015**
USD	1,77562	1,77000	1,85545	1,79007

Ценови риск

Ценовият риск е рискът, произтичащ от колебанията в цената на финансовите инструменти.

Дружеството е изложено на ценови риск в резултат на евентуалното нарастване на доставните цени на суровините и материалите.

Кредитен риск

Кредитният риск за дружеството се състои от риск от финансова загуба в ситуация, при която клиент или страна по финансов инструмент не успее да изпълни своите договорни задължения. Кредитният риск произтича основно от вземания от клиенти. Последните са представени в отчета за финансовото състояние в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

Отсрочени плащания се предлагат само на клиенти, които имат дълга история и търговско сътрудничество с дружеството, добро финансово състояние и липса на нарушения при спазването на договорените кредитни условия.

Дружеството има разработена и внедрена политика, която гарантира, че продажбите се извършват на клиенти с подходяща кредитна история.

Максималната кредитна експозиция в края на отчетния период е както следва:

	31.12.2016 BGN '000	**31.12.2015 BGN '000**
Заеми и вземания	5,895	12,667
Парични средства и парични еквиваленти	221	98
Финансови активи на разположение за продажба	9	9
Общо финансови активи	**6,125**	**12,774**

Максималната кредитна експозиция в края на отчетния период за търговските вземания на дружеството по географски райони е:

	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
От страната	3,447	9,823
Общо	**3,447**	**9,823**

Времевата структура на финансовите активи на дружеството в края на отчетния период е:

31.дек.2016	до 1 м BGN '000	от 1 до 3 м BGN '000	от 3 до 6 м BGN '000	от 6 до 12 м BGN '000	от 1 -до 2 г BGN '000	от 2 -до 5 г BGN '000	над 5 г BGN '000	Общо BGN '000
Заеми и вземания	2,150	1,140	1,200	1,372	33			5,895
Парични средства и парични еквиваленти	181				40			221
Финансови активи на разположение за продажба						9		9
Общо	**2,331**	**1,140**	**1,200**	**1,372**	**73**	**9**		**6,125**

31.дек.2015	до 1 м BGN '000	от 1 до 3 м BGN '000	от 3 до 6 м BGN '000	от 6 до 12 м BGN '000	от 1 -до 2 г BGN '000	от 2 -до 5 г BGN '000	над 5 г BGN '000	Общо BGN '000
Заеми и вземания	3,800	5,680	1,840	1,200	147			12,667
Парични средства и парични еквиваленти	58				40			98
Финансови активи на разположение за продажба						9		9
Общо	**3,858**	**5,680**	**1,840**	**1,200**	**187**	**9**		**12,774**

Движението на обезценката на търговските и други вземания през годината е:

	2016 BGN`000	2015 BGN`000
Обезценка в началото на годината	143	2,336
Признати / реинтегрирани обезценки на вземания през периода	(43)	(2,257)
Начислена обезценка през периода	312	64
Обезценка в края на периода	**412**	**143**

Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, произтичащ от възможността дружеството да не погаси в договорения размер или изобщо финансов пасив, както и възможността дружеството да погаси в пълен размер финансов пасив, но на по – късна дата от уговорената. Дружеството управлява своите активи и пасиви по начин, който му гарантира, че редовно и без забава може да изпълни ежедневните си задължения.

Дружеството генерира и поддържа достатъчен обем на ликвидни средства. Вътрешен източник на ликвидни средства за дружеството е основната му стопанска дейност, генерираща достатъчни оперативни потоци. Външни източници на финансиране са банки и трети лица.

По-долу е представен матуритетният анализ на финансовите пасиви на дружеството:

31.дек.2016	до 1 м	от 1 до 3 м	от 3 до 6 м	от 6 до 12 м	от 1 -до 2 г	от 2 - до 5 г	над 5 г	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Банкови заеми	180	290	110	49				**629**
Други заеми и задължения	1,120	2,850	1,471	1,113	786			**7,340**
Общо пасиви:	**1,300**	**3,140**	**1,581**	**1,162**	**786**			**7,969**

31.дек.2015	до 1 м	от 1 до 3 м	от 3 до 6 м	от 6 до 12 м	от 1 -до 2 г	от 2 - до 5 г	над 5 г	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Банкови заеми	680	240	510	293				**1,723**
Други заеми и задължения	4,820	5,030	2,360	1,806	1,014			**15,030**
Общо пасиви:	**5,500**	**5,270**	**2,870**	**2,099**	**1,014**			**16,753**

Лихвен риск на паричния поток

Рискът на лихвоносните парични потоци е рискът, че бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните лихвени проценти.

В структурата на активите на дружеството лихвоносните активи са представени от паричните средства, банкови депозити и предоставени заеми, които са с фиксиран лихвен процент. От друга страна, привлечените средства на дружеството под формата на дългосрочни заеми са обичайно с променлив лихвен процент. Това обстоятелство частично поставя паричните потоци на дружеството в зависимост от лихвен риск. Ръководството на дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища.

Лихвен анализ

31 декември 2016 г	безлихвени	с плаващ лихвен %	с фиксиран лихвен %	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Заеми и вземания	3,851		2,044	5,895
Парични средства и парични еквиваленти	59	40	122	221
Финансови активи на разположение за продажба	9			9
Общо финансови активи	**3,919**	**40**	**2,166**	**6,125**
Банкови заеми		629		629
Други заеми и задължения	5,409	1,149	782	7,340
Общо финансови пасиви	**5,409**	**1,778**	**782**	**7,969**

31 декември 2015 г	безлихвени	с плаващ лихвен %	с фиксиран лихвен %	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Заеми и вземания	10,651		2,016	12,667
Парични средства и парични еквиваленти	18	40	40	98
Финансови активи на разположение за продажба	9			9
Общо финансови активи	**10,678**	**40**	**2,056**	**12,774**
Банкови заеми	1	1,722		1,723
Други заеми и задължения	12,805	1,500	725	15,030
Общо финансови пасиви	**12,806**	**3,222**	**725**	**16,753**

Справедливи стойности

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти. Политиката на дружеството е да сповестява във финансовите си отчети справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, най-вече за тези, за които съществуват котировки на пазарни цени.

Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се търгуват на активни пазари се определя чрез оценъчни методи, които се базират на различни оценъчни техники и предположения на ръководството, направени на база пазарните условия към датата на отчета за финансово състояние.

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба, на база позицията, предположенията и преценките на независими пазарни участници на основен или най-изгоден за даден актив или пасив пазар. В повечето случаи, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, дружеството очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респективно погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми) или са отразени в отчета за финансовото състояние по пазарна стойност и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност.

Инвестициите в други дружества като малцинствено участие, за които няма пазар и обективни условия за определяне по достоверен начин на тяхната справедлива стойност се представят по цена на придобиване (себестойност).

Доколкото все още не съществува достатъчно разработен пазар на финансови инструменти в България, със стабилност, достатъчни обеми и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма на разположение достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени, поради което се използват други алтернативни оценъчни методи и техники.

Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансово състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

40. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

40.1. Свързаните лица, при които е налице контрол и тези, с които дружеството има сделки и салда през текущия и предходния период, са както следва:

Свързани лица	**Вид на свързаност**
"Пътища и пътни съоръжения" АД	Дружество майка
"Промишлено и гражданско строителство" ООД	Дъщерно дружество
Сдружение „Етър"	Съвместно дружество
Консорциум "Претоварна станция за отпадъци - Несебър"	Съвместно дружество
"Си холд" ООД	Съвместно дружество
ДЗЗД "Път - депо 2013"	Съвместно дружество
ДЗЗД "Хелиос ПМ"	Съвместно дружество
ДЗЗД "Антична сердика"	Съвместно дружество
ДЗЗД „Североизток груп"	Съвместно дружество
ДЗЗД "ПС - ПМ 2013"	Съвместно дружество
"Пътно поддържане Велико Търново" ЕООД	Асоциирано дружество
"Пътища и мостове - ПРО" ООД	Асоциирано дружество
"П и М Агро" ООД	Друго свързано лице
"Варненски бряг" АД	Друго свързано лице
"Инжконсулт" ЕООД	Друго свързано лице
"Инжконсултпроект" ООД	Друго свързано лице
"Агенция за сградно управление и сигурност" ООД	Друго свързано лице
ЕТ "РИК - Росен Колелиев"	Друго свързано лице
"Пресбетонел" ЕООД	Друго свързано лице

40.2. Сделки със свързани лица

Дружеството е осъществявало сделки със свързани лица, както следва:

	2016	2015
а) Продажба на стоки и услуги	BGN`000	BGN`000
Дъщерни дружества	441	245
Асоциирани дружества	2,819	6,542
Съвместни дружества		12,574
Други свързани лица	667	1,199
	3,927	20,560
б) Приходи от наеми		
Асоциирани дружества	1	5
Други свързани лица	174	123
	175	128
в) Предоставени заеми		
Съвместни дружества	32	4
Други свързани лица	315	2,909
	347	2,913
г) Възстановени предоставени заеми		
Съвместни дружества	33	3
Други свързани лица	264	1,604
	297	1,607
д) Лихви по предоставени заеми		
Съвместни дружества	1	1
Други свързани лица	51	54
	52	55
е) Получени заеми		
Съвместни дружества	390	802
Други свързани лица	150	145
	540	947
ж) Изплатени заеми		
Асоциирани дружества	45	
Други свързани лица		291
Съвместни дружества		802
	45	1,093
з) Лихви по получени заеми		
Асоциирани дружества	16	
Съвместни дружества	11	12
Други свързани лица	4	6
Дружество - майка	7	13
	38	31

	2016	2015
и) Закупуване на стоки и услуги	BGN`000	BGN`000
Дъщерни дружества	77	2,403
Асоциирани дружества	3,166	8,795
Съвместни	104	
Други свързани лица	1,101	1,255
	4,448	12,453
к) Разходи за наеми		
Дружество - майка	22	24
Други свързани лица	3	5
	25	29

Условията, при които са извършвани сделките не се отклоняват от пазарните за подобен вид сделки.

Съставът на ключовия управленски персонал е оповестен в Приложение 1.

Разчетите със свързани лица са оповестени в Приложения 22 и 32.

41. КОНСОЛИДАЦИОННА ПОЛИТИКА

Съгласно пар. 4, буква „а" от Международен стандарт за финансово отчитане 10 „Консолидирани финансови отчети" „Пътища и мостове" ЕООД не съставя консолидиран финансов отчет и консолидиран доклад за дейността. Финансовият отчет на дружеството е включен в консолидирания финансов отчет и консолидирания доклад за дейността на „Пътища и пътни съоръжения" АД.

Консолидираните финансови отчети могат да бъдат получени в офиса на„„Пътища и пътни съоръжения" АД в гр. Варна, ул. „Д - р Пюскюлиев" 3. За да могат да придобият пълна представа за финансовото състояние, резултатите от дейността, както и промените във финансовото състояние на Групата като цяло, потребителите на този неконсолидиран финансов отчет е необходимо да го четат заедно с консолидираните финансови отчети на Групата за 2016 г.

42. СЧЕТОВОДНИ ПРЕДПОЛОЖЕНИЯ И ПРИБЛИЗИТЕЛНИ СЧЕТОВОДНИ ПРЕЦЕНКИ

Освен оповестените по-горе, през 2016 г. не са извършвани промени в приблизителните счетоводни стойности, които оказват значителен ефект през текущия период или се очаква да окажат значителен ефект през бъдещи периоди.

43. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Няма събития възникнали между края на отчетния период и датата, на която финансовият отчет е утвърден за издаване.

Финансовият отчет на страници от 1 до 108 е одобрен за издаване от едноличния собственик на капитала на "Пътища и мостове" ЕООД на 24.03.2017 г. с Протокол № 1 от 24.03.2017 г.